

SAMEN STERKER

Jaarverslag 2012

voor bestrijding van vermijdbare blindheid
voor inclusie van mensen met een handicap

INHOUDSOPGAVE

LEESWIJZER	5
WOORD VOORAF	6
1. DOELSTELLING, BELEID EN STRATEGIE	8
2. PROGRAMMA'S	12
3. FONDSENWERVING	42
4. COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN	46
5. BESTUUR EN ORGANISATIE	50
6. SAMENWERKING	58
7. FINANCIEN	62
8. VOORUITBLIK	72

LEESWIJZER

Met ingang van 1 januari 2012 is LIGHT FOR THE WORLD Nederland de nieuwe naam van de stichting die voorheen bekend was onder de naam Dark & Light Blind Care.

Doel van dit jaarverslag is om donoren en belangstellenden te informeren over bereikte resultaten en de herkomst en besteding van middelen.

Het jaarverslag is opgesteld conform Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen. Deze richtlijn dient te worden gevolgd door houders van het CBF-keurmerk. In de Richtlijn zijn de aanwijzingen voor het jaarverslag uitgebreid en in overeenstemming gebracht met de 'Code Goed Bestuur voor Goede Doelen'. Met betrekking tot de jaarrekening zijn er modellen voor de balans, de staat van baten en lasten en de kostenverdeelstaat. De basis van de cijferpresentatie

ligt in de kostenverdeelstaat waarin de voorkomende kostensoorten verdeeld worden naar bestemmingen. De bestemmingen zijn opgedeeld in drie hoofdgroepen, te weten: Doelstelling, Werving baten en Beheer en administratie. Verder zijn in de Richtlijn 650 diverse voorschriften opgenomen, bijvoorbeeld inzake de bezoldiging van bestuur en directie of de wijze waarop het eigen vermogen moet worden gepresenteerd en toegelicht.

Goed om te weten:

- Het jaarverslag is uitsluitend beschikbaar in de Nederlandse taal.
- Om kosten te besparen en de belasting voor het milieu te verminderen is een beperkt aantal exemplaren van dit jaarverslag gedrukt. De gedrukte versie wordt uitsluitend toegezonden wanneer de ontvanger daar expliciet om heeft gevraagd.
- Van dit jaarverslag is een beknopte samenvatting beschikbaar. Deze samenvatting is eveneens verkrijgbaar in grootletterdruk, braille en gesproken woord. De samenvatting kan worden aangevraagd per e-mail: info@lightfortheworld.nl of telefonisch: 0318 - 58 63 58.

WOORD VOORAF

LIGHT FOR THE WORLD is een organisatie die vanuit een diepgewortelde passie haar idealen nastreeft. Gerechtigheid is de belangrijkste drijfveer voor het bereiken van een inclusieve samenleving waarin recht wordt gedaan en hulp geboden aan iedereen. Zonder enige vorm van uitsluiting. Zo bereiken we de allerarmsten. Onze programma's hebben daardoor een hoog sociaal rendement.

Ondanks het feit dat 2012 een lastig jaar is geweest, kunnen we toch met voldoening terug kijken. Voldaan vanwege de resultaten die zijn behaald en het verschil dat we voor vele gemarginaliseerde mensen hebben kunnen maken. Deze resultaten hadden we nooit kunnen behalen zonder de steun van onze donateurs, uiteenlopend van grote institutionele donoren tot bedrijven, vermogensfondsen,

kerken en particuliere donateurs. Ook de inzet van vrijwilligers mogen we hier niet onvermeld laten.

Ook voor de toekomst willen we samen met onze partnerorganisaties onze idealen realiseren op een effectieve en duurzame manier, waarbij we ons laten leiden door een gezond stuk realisme. We willen de mensen in het Zuiden laten delen wat wij hier in overvloed

hebben en omgekeerd kunnen wij leren van de enorme creativiteit en inventiviteit die deze mensen hebben om onder de vaak moeilijke omstandigheden het hoofd te kunnen bieden.

Ook in moeilijke tijden geloven we dat God boven alle dingen staat en dat Hij ons leidt naar een zekere Toekomst.

Ton ten Hove
Directeur

BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

Belangrijkste successen dit jaar:

- **Januari:** LIGHT FOR THE WORLD succesvol als nieuwe naam van de stichting geïntroduceerd
- **Maart:** overleg met de vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken vanwege het VN-verdrag inzake de Rechten van Mensen met een Handicap
- **Mei:** beleid ter bescherming van kinderen van kracht geworden voor alle leden van de confederatie
- **Juni:** bericht ontvangen over een substantiële nalatenschap
- **Augustus:** beleid inzake Anti Corruptie en Transparantie in concept gereed
- **Augustus:** actie EO Metterdaad voor oogzorg op de Filippijnen
- **September:** presentatie boek en persconferentie met Henry Wanyoike uit Kenia; de snelste blinde marathonloper ter wereld
- **September en november:** IDDC training van trainers inzake inclusieve ontwikkeling
- **Oktober:** KIWA certificering voor drie jaar verlengd
- **Oktober:** CBF-Keurmerk voor drie jaar verlengd
- **November:** beleid voor community based rehabilitation herzien
- **November:** voor het derde jaar op rij een top-5 notering in de Trouw Top-50 van Goede Doelen
- **November:** slotconferentie Thematisch Leerprogramma en presentatie handboek 'Count me In'
- **December:** Nationaal Forum voor Inclusief Onderwijs in Cambodja

Belangrijkste teleurstellingen dit jaar:

- **November:** financiering van het project van TSDCBD in Nepal opgeschort
- **December:** besluit genomen om 10% budgetkorting toe te passen op een aantal projecten

1. DOELSTELLING, BELEID EN STRATEGIE

Statutaire doelstelling

Het hoofddoel van de stichting is het ondersteunen van activiteiten in ontwikkelingslanden, die gericht zijn op genezing of voorkoming van blindheid en revalidatie. Revalidatie kan bestaan uit het begeleiden, revalideren en opleiden van kinderen en volwassenen met een visuele handicap. Onder genezing en voorkoming van blindheid worden alle activiteiten verstaan die bijdragen aan de vermindering van het bestaan of ontstaan van blindheid. Afgeleid

van de hoofddoelstelling kan voorlichting gegeven worden over oorzaken en achtergronden van blindheid en slechtziendheid in ontwikkelingslanden en over de situatie waarin visueel gehandicapten zich in deze landen bevinden, een en ander gericht op kennisvergroting en bewustwording van de Nederlandse samenleving. Alles in de meest ruime zin des woords.

Onder de nadrukkelijke voorwaarde dat de

hoofddoelstelling hier duidelijk mee is gediend, kunnen tevens activiteiten in ontwikkelingslanden ondersteund worden die gericht zijn op genezing of voorkoming van andere handicaps en/of aandoeningen en op de hierbij aansluitende revalidatie.

De activiteiten van de stichting zullen worden uitgevoerd vanuit een positief christelijke levenshouding en de daaraan verbonden werkingssfeer. Als eerste beginsel voor alle

hulpwerk stelt de stichting als criterium, dat de navolging van Jezus Christus en het hulpwerk onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

De stichting tracht haar doel te bereiken door het verstrekken van financiële middelen, know-how of advies.

Relevantie van de doelstelling

Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zijn er wereldwijd 39 miljoen blinden en 246 miljoen slechtzienden. In 80% van de gevallen had blindheid voorkomen, behandeld of genezen kunnen worden. Staar is wereldwijd nog steeds de belangrijkste veroorzaker van blindheid, terwijl deze aandoening in de meeste gevallen goed te behandelen is. Het aantal blinden als gevolg van infectieziekten is sterk afgenomen de afgelopen jaren. Programma's ter bestrijding van trachoom en rivierblindheid zijn zeer effectief gebleken. Een bron van zorg is de toename van chronische aandoeningen zoals leeftijdsafhankelijke macula degeneratie en diabetische retinopathie. Deze stijgen explosief, niet alleen in ontwikkelingslanden, maar over de hele wereld vanwege de vergrijzende wereldbevolking en veranderende leefpatronen. Gezondheidsorganisaties zien zich voor een enorme uitdaging gesteld.

Enkele cijfers:

- In de armste regio's van de wereld heeft 20% van de bevolking een handicap;
- Wereldwijd gaat 90% van alle kinderen met een handicap niet naar school;
- 90% van alle blinden in de wereld woont in een ontwikkelingsland;
- In sommige regio's is het sterftcijfer bij kinderen met een handicap tot vijf jaar 80%.

Wereldwijd ervaren ruim 100 miljoen mensen ernstige belemmeringen als gevolg van hun handicap. Belemmeringen kunnen zijn: geen toegang tot onderwijs, arbeidsmarkt of overheidsvoorzieningen. Anders gezegd, deze groep krijgt niet dezelfde kansen om volwaardig te participeren in de maatschappij. Uitsluiting, stigmatisering en armoede zijn het gevolg. Extra schrijnend is het feit dat veel ontwikkelingsorganisaties niet bereid of in staat zijn om mensen met een handicap te helpen via hun projecten. De conclusie is dat het werk van de stichting onverminderd relevant is.

Visie, missie en kernwaarden

Visie

Goede oogzorg behoort voor iedereen beschikbaar te zijn, zodat niemand onnodig blind door het leven hoeft te gaan. Daarnaast zien wij uit naar een wereld waar mensen met een handicap niet worden achtergesteld, maar volwaardig meedoen in de maatschappij.

Wij geloven dat ieder mens waardevol is. Daarom kunnen wij ons niet afzijdig houden daar waar mensen onrecht wordt aangedaan.

Missie

Het is onze missie om lokale organisaties in ontwikkelingslanden te ondersteunen die zich inzetten voor betere oogzorg en inclusie van mensen met een handicap.

Kernwaarden

LIGHT FOR THE WORLD ...

- gelooft dat alle mensen zijn geschapen naar Gods beeld. Ieder mens heeft van God talenten ontvangen om te ontplooiën;
- heeft passie voor het terugdringen van onrecht in de wereld;
- geeft ondersteuning ongeacht geloof, etniciteit of geslacht;
- kiest ervoor om mensen met een handicap te helpen. Zij behoren tot de allerarmsten in de wereld;
- werkt samen met professionele lokale partners in ontwikkelingslanden;
- **gaat uit van lokale capaciteit en wil die versterken;**

- ondersteunt programma's die gericht zijn op duurzaamheid en zelfredzaamheid;
- streeft naar transparantie en maximale kwaliteit in haar dienstverlening.

Beleid en strategie

Het beleid en de doelstellingen voor de organisatie zijn verwoord in het beleidsplan 'Samen Sterker 2011-2015'. Het beleidsplan bevat een analyse van de huidige positie van de stichting en schetst de strategische kaders voor de komende jaren. In dit jaarverslag wordt per hoofdstuk gerefereerd aan de betreffende kaders. Een samenvatting van het beleidsplan is te vinden op de website.

LIGHT FOR THE WORLD focust zich steeds meer op integratie van de belangen van de doelgroep binnen algemene ontwikkelingsprogramma's. Voorbeelden zijn integratie van oogzorg in algemene gezondheidszorg, inclusie van mensen met een handicap in bestaande programma's en deelname van kinderen met een beperking in het reguliere onderwijs.

De veranderingen in de omgeving betreft vooral de snel veranderende regelgeving bij institutionele donoren. LIGHT FOR THE WORLD moet er rekening mee houden dat institutionele donoren in toenemende mate projecten gaan financieren

"Als gezin willen wij graag iets doen voor visueel gehandicapten onder de allerarmsten in de wereld. En via LIGHT FOR THE WORLD kan dat. Zij ondersteunen o.a. onderwijs- en arbeidsprojecten in Afrika en Azië die het voor velen mogelijk maken een menswaardig bestaan op te bouwen. Vooral de nauwe samenwerking met lokale organisaties, waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van lokale mensen en middelen, spreekt ons aan. Geen torenhoge organisatiekosten, maar direct, concreet en doelgericht helpen op plekken waar dit het hardst nodig is. En... die bescheiden uitgaven worden ook nog eens elk halfjaar tot op de euro verantwoord."

Fam. De Kruiff donateur

in het ontwikkelingsland zélf. Het versterken van de partnerorganisaties wordt derhalve steeds belangrijker.

Ook het maatschappelijk debat over de effectiviteit van ontwikkelingssamenwerking is volop gaande. Armoede is geen gevolg van 'pech' maar van uitsluiting en marginalisering. Daarom is de strijd tegen armoede ten diepste een emancipatiebeweging. Ontwikkelingssamenwerking kan alleen een bijdrage leveren door in te zetten op lokale krachten die in eigen land vechten voor maatschappelijke verandering. Zo is er een trend zichtbaar waarbij partnerorganisaties meer invloed moeten krijgen bij de opzet en uitvoering van programma's. De sturende invloed van financiers zal minder moeten worden. Daardoor verschuift de aandacht van projectfinanciering naar faciliteren van maatschappelijke veranderingsprocessen.

De stichting heeft een model ontwikkeld voor het ondersteunen van inclusie van mensen met een handicap. Het openstellen van reguliere (niet op gehandicapten gefocuste) ontwikkelingsprogramma's is een van de belangrijkste strategieën om aan deze inclusie vorm en inhoud te geven.

Het doel om de allerarmsten, waartoe mensen met een handicap behoren, een toekomst te bieden is onveranderd. Voor hen blijft LIGHT FOR THE WORLD zich inzetten. Samen sterker, dat geldt voor LIGHT FOR THE WORLD, de partnerorganisaties en voor al die mensen in de doelgroep die worden bereikt. Samen werken aan veranderingsprocessen naar een meer rechtvaardige en duurzame wereld.

Evaluatie

Wat gaat goed?

- De doelstelling van de stichting is onverminderd relevant.
- De stichting onderkent de noodzaak om in te spelen op snel veranderende regelgeving bij institutionele donoren.

Wat verdient aandacht?

- De rol van de stichting is aan het veranderen van projectfinancier naar facilitator van maatschappelijke veranderingsprocessen.

“Ik hecht veel waarde aan de professionele houding en toewijding van het hele team van LIGHT FOR THE WORLD Nederland. Hun bijdrage aan de confederatie overstijgt de implementatie van programma’s in landen zoals Zuid-Soedan, Afghanistan en Bangladesh. Hun focus op capaciteitsopbouw bij lokale partnerorganisaties heeft blijvende impact voor de doelgroep. De expertise

op het gebied van inclusie van mensen met een handicap is uitstekend. Ik ben onder de indruk hoe zij andere organisaties inspireren. Dat maakt LIGHT FOR THE WORLD Nederland een belangrijke ambassadeur voor de implementatie van het VN-verdrag inzake de Rechten van Mensen met een Handicap, waarmee perspectief wordt geboden aan de allerarmsten in deze wereld.”

Rupert Roniger

2. PROGRAMMA'S

Beleid en doelstellingen

Het beleid en de doelstellingen voor programma's zijn vastgelegd in het beleidsplan 'Samen Sterker 2011-2015'. De belangrijkste doelstellingen voor het jaar 2012 zijn:

- Beleid voor low vision ontwikkeld;
- De Engelse website wordt aangepast aan de hand van nieuw beleidsplan (extranet of wiki);
- Onderzoek gestart naar impact mainstreaming disability;
- Training disability resource persons binnen Europa;
- Internationaal netwerk van mainstreaming disability organisaties opgezet;
- Diensten op gebied van mainstreaming disability aangeboden in vier landen;
- Minimaal een partner in disability mainstreaming neemt de positie van mensen met een handicap mee in hun lobby;
- Lessen van capaciteitsopbouw van organisaties en netwerken gedocumenteerd;
- Drie landenseminars per jaar;
- Minimaal één impact evaluatie per jaar;
- Landenbeleid geüpdatet voor vier andere landen;
- Er wordt een onderzoeksproject uitgevoerd op het gebied van bereiken van vrouwelijke cliënten;
- Lessen op gebied van mainstreaming disability in hiv/aids interventies gedocumenteerd;
- Training op het gebied van preventie gegeven aan key partners.

Hierna wordt uitgewerkt in hoeverre de doelstellingen zijn gerealiseerd.

Resultaten

Dit jaar zijn mooie resultaten behaald in de programma's van de partnerorganisaties die LIGHT FOR THE WORLD ondersteunt. Maar liefst 4.425 kinderen met een handicap gingen naar school. Het merendeel van deze kinderen gaat naar reguliere scholen in de directe woonomgeving. De projecten van LIGHT FOR THE WORLD zijn er op gericht deze lokale scholen toegankelijk te maken voor kinderen met een handicap. Ook wordt er de nodige aandacht gegeven aan training van de leerkrachten en het beschikbaar stellen van aangepaste lesmaterialen.

Daarnaast hebben 6.766 mensen met een handicap een vaktraining gekregen, of hebben ze inkomens-genererende activiteiten kunnen ontplooiën. Het voedselzekerheidsprogramma in Bangladesh dat samen met ICCO en LEPRAZending wordt uitgevoerd bereikt meer dan 6.000 vrouwen met een handicap. De vrouwen met een handicap participeren in reguliere vrouwengroepen. Op deze manier worden meer mensen bereikt dan met programma's die alleen gericht zijn op mensen met een handicap.

Revalidatieservices zijn van groot

belang voor mensen met een handicap. In het afgelopen jaar hebben bijna 35.000 mensen revalidatieservices ontvangen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om fysiotherapie, het aanmeten van protheses, het uitreiken van hulpmiddelen zoals blindenstok, rolstoel of gehoorapparaat. Ook is er aandacht voor de psychosociale aspecten en het aanleren van dagelijkse activiteiten. Deze dienstverlening helpt cliënten om hun mobiliteit of communicatie te verbeteren.

Er zijn bijna 14.000 oogoperaties uitgevoerd. Dit zijn er minder dan de geplande 15.349. De belangrijkste reden is de vertraging in het oogzorgprogramma in Indonesië. De uitvoerende klinieken hebben afgelopen jaar veel tijd gestopt in het behalen van een accreditatie van de overheid. Als de accreditatie wordt verleend zal de Indonesische overheid de kosten van oogoperaties voor de allerarmsten gaan vergoeden. Dat is de tijdsinvestering zeker waard! Naast de oogoperaties heeft LIGHT FOR THE WORLD ruim 270.000 mensen kunnen helpen met een eenvoudige oogbehandeling of -onderzoek. Daarnaast wordt er het nodige gedaan aan preventie van oogziekten, maar er worden ook brillen aangemeten.

Voor ernstig slechtzienden zijn er speciale diensten. Zij krijgen naast een goede bril, ook hulpmiddelen om te

kunnen lezen, bijvoorbeeld een loep. In totaal hebben 972 mensen hiervan gebruik gemaakt. Het gaat vooral om kinderen en jongeren die door deze dienstverlening hun schoolprestaties kunnen verbeteren. Er is ook overleg met hun leerkrachten zodat zij deze kinderen goed kunnen ondersteunen in de klas.

Training en toerusting van lokaal personeel staat hoog in het vaandel bij LIGHT FOR THE WORLD. Er zijn ruim 4.000 mensen getraind. Het gaat hierbij om medisch personeel, leerkrachten, revalidatiewerkers, overheidsperoneel en medewerkers van andere ontwikkelingsorganisaties. Het doel van training is: samen werken aan verbeterde dienstverlening en aan inclusie van mensen met een handicap. In toenemende mate zijn het mensen met een handicap die deze trainingen zelf geven.

Tabel 2.1 Projectresultaten

Onderwerp	Doelstelling 2012	Resultaten 2012	Resultaten 2011	Resultaten 2010
Vaktraining/ inkomensgenererende activiteiten voor mensen met een beperking	3.505	6.766	2.923	6.146
Onderwijs/ ondersteuning voor kinderen met een beperking	2.346	4.425	2.444	5.277
Revalidatieservices	*	34.830	*	*
Oogoperaties	In totaal 15.349 waarvan:	In totaal 14.227 waarvan:	In totaal 17.307 waarvan:	In totaal 13.536 waarvan:
	11.095 staar	9.324 staar	11.618 staar	8.104 staar
	3.300 trachoom	4.139 trachoom	4.631 trachoom	3.913 trachoom
	954 overig	764 overig	1.058 overig	1.519 overig
Oogonderzoek/- behandeling	247.120	270.996	190.664	319.202
Serviceverlening voor slechtzienden	893	972	713	3.345
Training van veldwerkers, leraren en medisch personeel	4.353	4.062	6.110	6.775

* data niet beschikbaar vanwege nieuwe indeling in categorieën.

“Natuurlijk is het fantastisch als mensen die lijden aan staar, geopereerd worden en weer goed kunnen zien. Het is geweldig dat rivierblindheid effectief wordt bestreden. Maar het allermooist is het als mensen met een visuele of andere beperking, of ze nu kind zijn, volwassen of bejaard, (weer) als volwaardige mensen kunnen functioneren in de maatschappij. Daar

zijn vaak geen grote dingen voor nodig. Een enkele medische ingreep of een fysieke aanpassing. En een knop die om moet in de hoofden van mensen om de ander te accepteren. Want heeft u wel eens een mens zonder beperkingen gezien?”

Menno van Hulst
voorzitter

2.1 AFGHANISTAN

Resultaten

De doelstellingen van het oogzorgprogramma van SERVE zijn merendeels ruim gehaald. Rond de 2.150 mensen ontvingen een oogoperatie door of via bemiddeling van SERVE. Dit is de enige doelstelling die lager uitviel dan gepland, omdat de oogarts ontslag nam. Ruim 18.000 mensen ontvingen behandeling voor oogziekten. Bijna 72.000 mensen kregen voorlichting over hygiëne en het voorkomen van oogproblemen. SERVE verzorgde 14.000

leesbrillen en brillen op voorschrift. 667 medewerkers van ziekenhuizen en klinieken leerden oogproblemen te herkennen, patiënten te verwijzen of een eenvoudige behandeling te geven. 128 onderwijzers leerden een oogtest te doen bij kinderen. Getrainde onderwijzers verwezen ruim 2.100 kinderen voor het aanmeten van een bril of oogbehandeling.

Het SERVE-programma voor revalidatie en inclusief onderwijs

haalde zijn doelstellingen ruim. 502 leerlingen met diverse beperkingen konden in inclusief onderwijs of voorbereiding daarop instromen. 163 leerlingen met visuele handicaps ontvingen training om braille te leren, zich te leren bewegen met blindenstok en alledaagse taken te verrichten. SERVE trainde 28 veldwerkers om kinderen en volwassenen met een (visuele) handicap te revalideren. 891 mensen met diverse handicaps ondergingen revalidatie, 39 mensen startten

op een werkervaringsplaats of begonnen een eigen bedrijfje. SERVE heeft een grote rol gespeeld in de wetgeving die het parlement aannam ten gunste van mensen met een handicap. SERVE is een van de drijvende krachten achter de ontwikkeling van inclusief onderwijs in Afghanistan, waaronder de training van leerkrachten in een nieuw geopende faculteit van de lerarenacademie. 203 leraren ontvingen training om inclusief onderwijs te geven.

Het oogzorgprogramma van CHEF in Fayzabad startte in 2009 en kwam veel langzamer op gang dan gepland, maar loopt nu erg goed. Het project is volledig onderdeel van het overheidsziekenhuis in Fayzabad. Dit betekent dat na afloop van het project personeel en activiteiten verder gefinancierd worden door de exploitant en in de toekomst de overheid. CHEF heeft zich in Afghanistan al een plaats verworven in de nationale commissie die oogzorgbeleid ontwikkelt.

International Assistance Mission (IAM) beheert een nieuw oogheelkundig trainingscentrum waar ook gecompliceerde operaties kunnen worden verricht. De doelstellingen voor opleiding van personeel zijn gehaald, het aantal geopereerde patiënten was minder dan verwacht door verhuizing van de organisatie. Het aantal behandelde patiënten overtrof met 50.416 verre de verwachte aantallen.

Leer- en verbeterpunten

Oogzorgorganisaties wisselen ervaringen uit met een vorm van betaling door patiënten voor de geleverde zorg. Dat is in Afghanistan niet vanzelfsprekend, omdat de overheid in principe alleen wil weten van gratis gezondheidszorg. Een studie wees uit dat IAM al ver is gevorderd met deze vorm van financiering, waarbij de zorg toch voor armen toegankelijk blijft.

Vooruitblik

SERVE zal de komende jaren haar oogzorgprogramma nog sterker gaan richten op training van bestaande gezondheidswerkers en minder sterk op zelf aanbieden van oogzorg. Wanneer deze overgang succesvol verloopt, dan is een grote stap genomen naar verdere verduurzaming van de oogzorg op het platteland. Het project van CHEF zal na 2013 worden overgenomen door de bestaande lokale partnerorganisaties, waarmee het succesvol is afgerond.

Context

Afghanistan is verwoest door decennia van bezettingen en burgeroorlog. Bittere armoede is de dagelijkse realiteit van het merendeel van de bevolking. Mensen met een handicap behoren tot de meest kwetsbaren in de Afghaanse maatschappij. Om deze reden heeft LIGHT FOR THE WORLD ervoor gekozen

in dit moeilijk toegankelijke land te werken. Partnerorganisaties kennen de lokale context, spreken de taal en zijn in een goede positie om iets te doen voor mensen met visuele of andere handicap.

2.2 BANGLADESH

Resultaten

Partnerorganisatie Centre for Disability in Development (CDD) speelt een belangrijke rol in het toegankelijk maken van het reguliere onderwijs voor kinderen met een handicap in Bangladesh. Zij coördineert een netwerk van 350 lokale organisaties op het gebied van inclusie. CDD verzorgt trainingen en geeft advies aan onderwijzers, schoolhoofden, ouders en overheden. LIGHT FOR THE WORLD ondersteunde inclusief onderwijs

in 25 scholen voor 104 kinderen met een handicap en voorschoolse ontwikkeling van 115 peuters met een handicap.

Een ander succesvol programma in samenwerking met CDD is het voedselzekerheidsprogramma voor extreem arme vrouwen in Gaibandha. Van de 40.000 huishoudens in het project hebben 10.985 huishoudens (25%) een gezinslid met een handicap of chronische gezondheidsproblemen. In

totaal doen 6.377 vrouwen met een handicap mee in de vrouwengroepen en profiteren van inkomensgenererende activiteiten. De mensen met een handicap krijgen aanvullende behandeling, revalidatie en hulpmiddelen waar nodig.

Partnerorganisatie Child Sight Foundation (CSF) heeft een netwerk van oogheelkundigen uit verschillende landen gevormd en daarmee een handboek gepubliceerd over opsporing en behandeling

van kinderstaar in heel Azië. Een aantal organisaties uit China, Thailand, Afghanistan en Indonesië hebben training ontvangen over gebruik van dit handboek en zijn aan de slag gegaan met het opzetten van nieuwe projecten ter bestrijding van kinderstaar in eigen land.

CSF heeft 100 veldwerkers getraind in het opsporen van kinderen met een handicap, waaronder oogproblemen, hoorproblemen, klompvoeten en schisis. Er zijn 650 kinderen doorverwezen voor behandeling en hun ouders ontvingen voorlichting over beschikbare gezondheids- en onderwijsdiensten voor hun kinderen. CSF heeft veel overleg gehad met de lokale ziekenhuizen en de overheid over het beter toegankelijk maken van het gezondheidszorgsysteem.

Leer- en verbeterpunten

CDD heeft te maken met uitstroom van goede medewerkers die bij

internationale organisaties hogere salarissen aangeboden krijgen. Ook binnen het onderwijsprogramma zijn de coördinatoren vertrokken. Dit had geen invloed op de lopende activiteiten, maar vertraagde wel de ontwikkeling van een nieuwe strategie voor het onderwijsprogramma voor de komende jaren. Hierin neemt zij de lessen uit eerder gedane externe evaluaties mee en gaat ze sterker inzetten op de kwaliteit van onderwijs.

Vooruitblik

In 2013 blijft de nadruk liggen op capaciteitsopbouw. CDD is een strategische partnerorganisatie met een groot netwerk waarmee ze programma's breed uit kunnen zetten. LIGHT FOR THE WORLD ondersteunt hen om hier zo goed mogelijk gebruik van te maken en te leren deze complexe processen goed te monitoren en evalueren. Er zal onder andere gewerkt worden aan een systeem voor documentatie van de impact

van CDD's werk in Bangladesh. Ook zal er een onderzoek plaatsvinden naar de effectiviteit van de deelname van mensen met een handicap aan het voedselzekerheidsprogramma. Verder worden de mogelijkheden onderzocht voor een nieuw onderwijsprogramma waarbij er aandacht zal worden besteed aan de voorschoolse ontwikkeling door vroegtijdige diagnostisering en ondersteuning van kinderen met een handicap onder de vijf jaar. Dit zal de kwaliteit van leren sterk verbeteren wanneer zij eenmaal naar de basisschool gaan.

Het voedselzekerheidsprogramma in Gaibandha zal in 2013 worden afgerond. In dit laatste jaar zal het programma geëvalueerd worden en zal er een publicatie gemaakt worden met daarin de geleerde lessen.

Context

De grote bevolkingsomvang heeft schaarste van middelen tot gevolg in Bangladesh. Maar liefst 49% van de rurale bevolking leeft in armoede. Hoewel iedereen recht heeft op gratis gezondheidszorg, maakt slechts 45% daar daadwerkelijk gebruik van. Vanwege het stigma krijgen mensen met een handicap weinig toegang tot medische zorg. De negen miljoen mensen met een handicap vormen echter een aanzienlijk deel van de bevolking.

Er wordt gewerkt aan een nieuwe wet ter verbetering van de positie van mensen met een handicap, maar er wordt in praktijk weinig voortgang geboekt. Hulporganisaties vullen het gat dat door matig functionerende overheidsinstanties is achtergelaten.

2.3 CAMBODJA

Resultaten

In de provinciale oogklinieken zijn 1.892 oogoperaties (gepland: 2.050) uitgevoerd en 3.939 mensen (gepland: 4.000) hebben een consult ontvangen. Partnerorganisatie IRIS zoekt voortdurend het gesprek met de directies van de ziekenhuizen om het management van de oogklinieken te verbeteren en kwalitatief goede operaties en zorg te bieden. Om voldoende mensen op te sporen en door te verwijzen zijn er 218 veldwerkers,

gezondheidswerkers en veldwerkers van andere ontwikkelingsorganisaties getraind om meer mensen met oogproblemen in de dorpen op te sporen en door te verwijzen.

Het Ministerie van Onderwijs op zowel nationaal, provinciaal en schoolniveau zijn direct betrokken bij de voortgang van het inclusief onderwijs programma dat is ontwikkeld in de provincie Kampot. Terwijl Krousar Thmey de specialistische training voor

docenten verzorgde op het gebied van slechtziendheid, wordt voor de opsporing van kinderen en begeleiding van ouders samengewerkt met Association for the Blind in Cambodia (ABC) en EpicArts. Leraren zijn enthousiast over de ondersteuning die ze de kinderen kunnen geven en ook de kinderen maken goede vorderingen in hun schoolprestaties. Het inclusief onderwijsprogramma is een goede leerervaring geweest voor alle betrokken

organisaties. De resultaten zijn eind december tijdens het Nationale Forum voor Inclusief Onderwijs gedeeld met overheidsfunctionarissen en ontwikkelingsorganisaties uit heel Cambodja. Er zijn nu al zeven andere scholen die interesse hebben getoond om ook met inclusief onderwijs aan de slag te gaan. De sneeuwbal is gaan rollen.

ABC heeft 82 mensen (gepland: 80) met een beperking ondersteund met oriëntatie- en mobiliteitstraining, microkrediet en doorverwijzing voor scholing en zorg. In totaal zijn er nu twaalf zelfhulpgroepen ontstaan, zoals was voorzien. Binnen de zelfhulpgroepen ondersteunen de leden elkaar, maar spreken ze ook bijvoorbeeld de lokale autoriteiten aan op vooroordelen over mensen met

een handicap. In totaal zijn 367 mensen bereikt tijdens publieke evenementen om discriminatie van mensen met een handicap ter discussie te stellen. Ook zijn 106 kinderen (planning: 100 kinderen) met een handicap ondersteund om naar school te gaan door een bijdrage te geven in de vervoerskosten.

De programmacoördinator in Nederland heeft intensief ondersteuning gegeven aan het ontwikkelen van het inclusief onderwijs programma van Krousar Thmey en ABC.

Leer- en verbeterpunten

De toenemende belangstelling van de Cambodjaanse overheid voor de rechten van mensen met een beperking en de getoonde interesse voor inclusief onderwijs is heel bemoedigend. Door niet alleen, maar juist mét andere

ontwikkelingsorganisaties op te trekken in de organisatie van het Nationaal Forum voor Inclusief Onderwijs, is een belangrijk signaal afgegeven richting de overheid, andere organisaties en donoren dat inclusief onderwijs alleen gebaat is bij een gecoördineerde aanpak.

Vooruitblik

Cambodja is een focusland voor LIGHT FOR THE WORLD. Dit betekent dat vanaf 2013 nieuwe keuzes worden gemaakt over partnerorganisaties en aandachtsgebieden. Daarin zal zeker ook een actieve rol voor het promoten van inclusief onderwijs in Cambodja een belangrijke plek krijgen.

Context

Eind 2012 heeft de overheid in Cambodja het VN-verdrag inzake de Rechten van Mensen met een Handicap geratificeerd. Dat is een belangrijke erkenning van de rechten van de naar schatting 700.000 mensen met een beperking in Cambodja. Hiervan zijn ongeveer 174.000 mensen blind aan één of beide ogen. Hoewel de capaciteit van oogklinieken in Cambodja elk jaar toeneemt, kunnen nog niet alle nieuwe gevallen van blindheid worden behandeld. Cambodja telt daarnaast ongeveer 6.500 blinde en slechtziende kinderen, van wie slechts een heel klein deel op de vier blindenscholen terecht kan. Het overgrote deel gaat niet naar school.

2.4 ETHIOPIË

Resultaten

In het oogzorgprogramma van Grabet zijn 78.023 mensen onderzocht en behandeld voor oogproblemen (waaronder 3.724 trachoom- en 3.024 staaroperaties, 27.118 gevallen van trachoom zijn in een vroegtijdig stadium behandeld met antibiotica). Ter bestrijding van trachoom zijn aan 1.068.546 mensen preventieve medicijnen uitgedeeld.

Leer- en verbeterpunten

In de samenwerking met Grabet is blijvende aandacht nodig voor duurzaamheid en samenwerking met de overheid en patiëntbijdragen.

Vooruitblik

LIGHT FOR THE WORLD richt zich in Ethiopië op verbeteren van de oogzorg in rurale gebieden. Samen met LICHT FÜR DIE WELT Oostenrijk zal er ook ingezet worden op het verbeteren van de positie van mensen met een handicap en

hun toegang tot voorzieningen via community based rehabilitation.

Context

In Ethiopië leven ongeveer 1,28 miljoen blinde mensen. Ongeveer de helft van hen kan met een staaroperatie hun zicht weer terug krijgen. Veel anderen zijn acuut blind door ooginfecties of door onbehandelde oogproblemen. In het hele land werken 104 oogartsen, dat is veel te weinig voor de verzorging van 88 miljoen inwoners.

Na staar is trachoom de tweede oorzaak van blindheid. Negen miljoen kinderen zijn hiermee geïnfecteerd. Ongeveer 1,3 miljoen volwassenen hebben een ooglidoperatie nodig om blindheid door trachoom te voorkomen. Bij de bestrijding van trachoom staan verbetering van de waterkwaliteit en hygiëne centraal, voorlichting geven over de oorzaken van besmetting en uitdelen van medicijnen. In een later stadium van de ziekte trachoom waarbij het ooglid naar binnen gedraaid is en over het hoornvlies krast, helpt LIGHT FOR THE WORLD met ooglidoperaties.

Mensen met een handicap behoren in Ethiopië tot de meest achtergestelde groepen in sociale en economische zin. Ze hebben te maken met stigma, vooroordelen, afwijzing en beperkte mobiliteit. Ongeveer 80% van de mensen met een handicap in Ethiopië kan niet deelnemen aan economische activiteiten en heeft geen inkomen.

2.5 FILIPPIJNEN

Resultaten

LIGHT FOR THE WORLD ondersteunt drie projecten van Resources for the Blind Inc. (RBI), namelijk het Resource Centre in Cebu, het educatie- en rehabilitatieprogramma voor mensen met een visuele beperking in Mindanao en het bewustwordingsproject in Luzon.

RBI heeft in al die jaren dat ze werkzaam is op de Filipijnen een groot netwerk opgebouwd met ministeries

en belangengroepen. Naast de samenwerking met instanties is ook samenwerking met bedrijven en individuen een sterke aanleiding voor het succes van deze organisatie. Het succes is onder andere terug te zien in de provincie Bohol waar de basis oogzorgtraining nu succesvol geïntegreerd is in het oogprogramma van het Ministerie van Gezondheid.

De hoofddoelen van de drie projecten zijn om een continue

bijdrage te leveren aan het terugdringen van vermijdbare blindheid, ontwikkelen van vaardigheden en eigen effectiviteit van de ouders, kinderen en volwassenen met een visuele beperking en het basis onderwijs inclusief maken voor kinderen met een handicap.

De gestelde doelen zijn het afgelopen jaar ruim behaald. Een echte uitschieter hierin was het aantal van 145 (gepland: 30) oogoperaties bij kinderen. Ook zijn er veel positieve

reacties gekomen op de radio-advertentie als onderdeel van de publiekscampagne. Het Resource Centre in Cebu lag met haar resultaten ver boven de gestelde doelen; meer studenten met een visuele beperking naar school, meer braille boeken geprint, meer computertrainingen uitgevoerd en meer onderwijzers getraind in speciaal onderwijs. Ondanks het feit dat de doelstellingen ruim zijn behaald, is de overschrijding van het budget nihil te noemen.

Leer- en verbeterpunten

Wat men binnen RBI steeds ervaart als kinderen met een handicap integreren in het gewone onderwijs is dat het een grote impact heeft op hun vaardigheden en het gevoel van eigenwaarde. Daarnaast is te zien dat de kinderen zonder handicap zich steeds bewuster worden van wat anderen

nodig hebben. Dit laten ze zien door compassie en medeleven te tonen, zich sociaal op te stellen en ander goed gedrag te vertonen. RBI heeft geleerd dat om dit te bereiken er veel aandacht besteed moet worden aan duidelijke instructies, routine, psychosociale begeleiding en bovenal aan de interesses van het kind zelf.

Vooruitblik

Voor RBI zal het versterken van de huidige relaties belangrijk blijven de komende jaren. De structuren voor het ondersteunen van kinderen met een handicap in hun gemeenschap, thuis en in de scholen zullen worden versterkt en verbeterd. Hierbij zal het overheidsbeleid met betrekking tot inclusief onderwijs de leidraad blijven waarin RBI inclusief onderwijs zal blijven promoten. Vanwege de economische groei is de

Filippijnen geen focusland meer voor LIGHT FOR THE WORLD. RBI zal een deel van haar projecten moeten overdragen aan de overheid. In de provincie Bohol is dit grotendeels al gelukt, iets dat hoop biedt voor de andere provincies waarin RBI werkt.

Context

De Filippijnen hebben in 2008 het VN-verdrag inzake de Rechten van Mensen met een Handicap geratificeerd. Ze laten hiermee zien aandacht te willen schenken aan mensen met een handicap in hun land. Dit betekent echt nog niet dat er daadwerkelijk aandacht besteed wordt aan deze groep die nog steeds aanzienlijk groot is en vaak in armoede leeft. Volgens de laatste schattingen leven nog steeds ongeveer 28 miljoen Filipino's van minder dan twee dollar per dag. Van deze groep heeft meer dan een miljoen een fysieke of mentale handicap. Om deze mensen uit hun armoedige situatie te kunnen

halen en te laten profiteren van de economische groei van het land blijft toegang tot onderwijs maar ook toegang tot andere diensten van groot belang.

2.6 INDONESIAË

Resultaten

De productie van braille en gesproken (school)boeken in meest digitale vorm door partnerorganisatie Mitra Netra is volgens plan verlopen. De fondsenwerving heeft een flinke vlucht genomen. Dat is belangrijk omdat de bijdrage van LIGHT FOR THE WORLD gaat afnemen. Naast honderdduizenden pagina's brillemateriaal maakte Mitra Netra bijna 9.700 cd-roms met gesproken leerboeken. Rond 2.200 leerlingen in

basis- en voortgezet onderwijs profiteren hiervan. Mitra Netra helpt beheerders van blindenbibliotheken hoe ze digitale gesproken boeken kunnen catalogiseren en beheren.

De introductie van inclusief onderwijs in Oost-Indonesië (Molukken en Zuidelijk Papua) door partnerorganisatie Bhakti Luhur verloopt goed. Kinderen met een handicap die nog niet naar school gingen, of daar weinig opstaken, krijgen

een begeleidingsplan dat hen helpt in school goed mee te komen ongeacht hun handicap. Het plan richt zich in eerste instantie vooral op kinderen die blind, slechtziend, doof of slechthorend zijn.

Na het succesvolle jaar 2011 was 2012 een minder jaar voor de oogziekenhuizen van Perdhaki. De organisatie van het programma (planning en rapportage) loopt steeds beter, maar een aantal doelstellingen werd niet gehaald. Het aantal

oogoperaties bleef achter bij de planning, evenals het testen van schoolkinderen op oogproblemen. Training van personeel en veldwerkers verliep wel volgens plan. Door de overheid geplande veranderingen in de financiering van de zorg bieden kansen om het programma in de komende jaren financieel duurzaam te maken. Daarvoor moeten de ziekenhuizen echter een toelatingstoets doen. Deze toets vroeg van de ziekenhuizen zoveel energie en menskracht dat het oogzorgprogramma er onder leed. Toch is doorgaan op deze weg de beste gelegenheid om het programma binnen enkele jaren financieel onafhankelijk te maken.

Het naschoolse programma voor kinderen van de blindenschool in Bandung verliep volgens plan. De aanschaf van nieuw speelgoed en materiaal voor creatieve therapie heeft voor nieuwe animo gezorgd. De veldwerkers die de kinderen begeleiden blijven enthousiast

en toegewijd. De kinderen leren spelenderwijs extra vaardigheden die in hun verdere leven goed van pas komen. LIGHT FOR THE WORLD heeft de steun voor dit project nu beëindigd. De school heeft in Australië een nieuwe donor gevonden.

Leer- en verbeterpunten

Het betrekken van de overheid bij het werk van de partnerorganisatie is een uitdaging, die toch noodzakelijk is om de activiteiten duurzaam te maken. Sommige organisaties blijken daarvoor het goede netwerk te bezitten, voor anderen is dat veel moeilijker.

Vooruitblik

Lokale overheden blijken na de decentralisatie in toenemende mate bereid steun te geven aan bijvoorbeeld opvang en onderwijs voor kinderen met een handicap. Voor inclusief onderwijs in het van speciaal onderwijs bijna verstoken Oost-Indonesië lopen de autoriteiten warm. Er komt een

zorgverzekering voor de armen, door de overheid gefinancierd. Hoewel het veel tijd kost aan de voorwaarden te voldoen, is dit een grote kans voor verduurzaming van de oogzorg. Na 2014 zal LIGHT FOR THE WORLD de steun aan Indonesië grotendeels beëindigen, mede vanwege de economische groei in dat land.

Context

In Indonesië is de welvaart zeer ongelijk verdeeld. Die blijft grotendeels beperkt tot het westen van het land en de grote steden. Voor kinderen met handicaps zijn er weinig voorzieningen en zij blijven meestal aan de rand van de maatschappij staan. Oogzorg is bijna afwezig in de oostelijke delen van het land. Een complicerende factor is dat Indonesië een eilandenrijk is. Transport is kostbaar en artsen zijn vaak niet bereid op relatief geïsoleerde plaatsen een praktijk te openen.

Onderwijzend en revalidatiepersoneel is niet altijd bereid te gaan wonen waar het werk is. Het is een uitdaging de Indonesische overheid aan te spreken op haar verantwoordelijkheid voor zorg en onderwijs voor mensen met een handicap.

2.7 NEPAL

Resultaten

Caritas heeft een succesvol programma voor ondersteuning aan mensen met een handicap in Bhutanese vluchtelingenkampen in het oostelijk deel van Nepal. In deze kampen verbleven eind dit jaar nog 1.247 mensen met een handicap. 527 hebben in Westerse landen asiel gekregen en 324 hadden na een medische behandeling geen extra ondersteuning meer nodig. Ouders en verzorgers

worden aangemoedigd om actief deel te nemen aan de projectactiviteiten, zodat zij de opgedane kennis en ervaring ook in de toekomst kunnen toepassen in een ander land. Alle doelstellingen zijn gehaald. In elk kamp hebben comitéleden een training ontvangen over het omgaan met mensen met een handicap; veldwerkers en onderwijzers kregen eveneens een training. 147 kinderen gingen naar school en 84 jongeren kregen vaktrainingen. 128 mensen kregen een

hulpmiddel aangemeten en 396 mensen (van de 509 die medisch gekeurd werden) kregen een medisch certificaat dat erkend wordt door de overheid.

Bij partnerorganisatie TSDCBD is dit jaar intern conflict ontstaan onder management en stafleden, gekoppeld aan de politieke onrust in het land. Tot grote teleurstelling van de directrice en oprichtster en van LIGHT FOR THE WORLD werden slechts 50 van de

geplande 287 jongeren met een handicap getraind. LIGHT FOR THE WORLD heeft noodgedwongen de financiering van dit project halverwege het jaar beëindigd.

Leer- en verbeterpunten

Het programma van Caritas dient als uitstekend voorbeeld voor andere organisaties die vluchtelingen opvangen en waarbij mensen met een handicap vaak over het hoofd worden gezien. Caritas is daarom bezig om de geleerde lessen uit te werken en te publiceren.

Een harde les was dat de complexe politieke situatie in Nepal ook directe negatieve gevolgen kan hebben binnen een lokale ontwikkelingsorganisatie, ook al levert die kwalitatief goede trainingen. TSDCBD heeft voor duizenden jongeren de weg

naar een positieve toekomst geopend en heeft politieke zaken jarenlang buiten de deur weten te houden.

Vooruitblik

Naar verwachting zullen de vluchtelingenkampen na 2014 niet meer nodig zijn. Het vaktrainingencentrum van TSDCBD heeft tijdelijk haar deuren moeten sluiten. De hoop is dat deze na reorganisatie in 2013 weer van start kan gaan. Als alternatief wordt gekeken naar mogelijkheden om de trainingen te laten accrediteren door de Nepalese overheid, die de trainingen dan in een overheidscentrum zou kunnen overnemen. In Nepal zijn geen andere partnerorganisaties die de visie van LIGHT FOR THE WORLD op inclusie van mensen met een handicap ondersteunen. Daarom zal in 2014 de steun aan programma's in Nepal worden beëindigd.

Context

Nepal wordt nog altijd beheerst door politieke spanningen en stakingen. Dit maakt het moeilijk om te werken aan de ontwikkeling van Nepal. Hopelijk komt daar verandering in na nieuwe verkiezingen in 2013. Ongeveer een derde van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Volgens overheidsstatistieken leven er een half miljoen mensen met een handicap in Nepal, maar aangenomen wordt dat dit aantal in werkelijkheid veel hoger ligt. Tweederde van het aantal kinderen met een handicap heeft geen toegang tot onderwijs.

In 2010 heeft Nepal het VN-verdrag inzake de Rechten van Mensen met een Handicap geratificeerd.

Op nationaal niveau zijn wetten en beleid aangepast, echter de daadwerkelijke implementatie van het nieuwe beleid verloopt moeizaam. Vanwege het stigma staat hulp aan mensen met een handicap laag op de prioriteitenlijst. Handicaps worden gezien als straf voor zonden of slechte daden in een vorig leven.

2.8 NIGERIA

Resultaten

Het oogzorgprogramma van CBR Effata bouwt voort op jaren van ervaring en heeft haar goede reputatie weten vast te houden. In totaal zijn 5.955 consultaties en 436 oogoperaties uitgevoerd, wat helemaal in lijn is met de doelstelling voor 2012.

De Leprastichting is in 2011 gestart om met de overheid een meerjarig oogzorgprogramma op te zetten in de staten Gombe, Bauchi en Adamawa. Er zijn in het afgelopen jaar,

volgens planning, meer dan 75 gezondheidswerkers en 25 traditionele dokters getraind. Echter, de doorverwijzing en behandeling van oogaandoeningen via het reguliere overheidssysteem blijkt nog een struikelpunt. Om dit te verbeteren zal de doorverwijzing beter worden gemonitord en meer aandacht worden gegeven aan het versterken van de betrokkenheid van de overheidsfunctionarissen.

Dit was het derde en laatste jaar van het scholenprogramma van

partnerorganisatie International Council of Ophthalmology (ICO) om oogmetingen te verrichten op lagere scholen en docenten te trainen om oogproblemen bij kinderen op te sporen in Plateau State. Er zijn in totaal 16.271 kinderen (in plaats van 50.000) en 1.193 leerkrachten (in plaats van 500) onderzocht op oogproblemen in 152 schools, terwijl 17.818 kinderen en volwassenen (in plaats van 5.500) deelnamen aan gezondheidsvoorlichting gericht op het voorkomen van oogproblemen. Vanwege

de stakingen in het reguliere basisonderwijs zijn bij lange na de beoogde doelstellingen niet behaald. Er is door de staking noodgedwongen alleen met kinderen en leerkrachten op privé scholen gewerkt.

In oktober is de programma-coördinator voor werkbezoek in Nigeria geweest. De nadruk tijdens het bezoek lag op het operationele beheer van de projecten, organisatie-ontwikkeling en samenwerking van de partnerorganisaties in de programma's.

Leer- en verbeterpunten

De voortdurende onveilige situatie in het noordoosten van Nigeria en de staking van leerkrachten op openbare scholen is erg nadelig voor de voortgang van de programma's. Daardoor konden op sommige

scholen geen oogmetingen plaatsvinden of moesten bezoeken worden uitgesteld. De overheid geeft op lokaal niveau geen enkele prioriteit aan kwalitatieve oogzorg en dat is een belangrijke blokkade gebleken om een duurzaam oogzorgsysteem mogelijk te maken. Daarom worden nu alternatieven onderzocht.

Vooruitblik

Eind 2012 is aangegeven aan de partnerorganisaties dat bestaande meerjarenprogramma's in de komende jaren zullen worden afgerond. Conform de nieuwe landenstrategie zal LIGHT FOR THE WORLD zich eind 2014 terugtrekken uit Nigeria. Met de partnerorganisaties zijn gesprekken gaande over een verantwoord vertrek om de duurzaamheid te waarborgen.

Context

Volgens schatting woont één op de zes mensen van het Afrikaanse continent in Nigeria. Meer dan een miljoen mensen zijn daar blind en vooral in het noordoosten van Nigeria is de prevalentie van blindheid erg hoog (meer dan 6% onder mensen boven de vijftig jaar). In het noordoosten vinden ook regelmatig bomaanslagen plaats door de terroristische groepering Boko Haram wat vaak gepaard gaat met dodelijke slachtoffers. Dit heeft een groot nadelig effect op de stabiliteit in het hele gebied en bemoeilijkt de activiteiten binnen het oogzorgprogramma. In het zuiden is het gelukkig wel rustig. De grote uitdaging is om in Nigeria de kwaliteit van de oogzorg te verhogen, het aantal behandelingen

toe te laten nemen en bij te dragen aan een systeem van duurzame oogzorg. Het nationale oogzorgprogramma van het federale Ministerie van Gezondheidszorg is ontoereikend om de slechte situatie goed aan te pakken en daarom is veel afhankelijk van de zes aanwezige oogzorgorganisaties in Nigeria.

2.9 PAKISTAN

Resultaten

Via partnerorganisatie PICO zijn er 147 oogartsen in opleiding voor een Bachelor diploma, twaalf volgen de Masteropleiding, en 19 studenten een verkort programma. 32 studenten hebben in juni hun diploma gehaald. Daarmee worden ze in staat gesteld om professionele oogzorgdiensten te bieden in rurale gebieden in Pakistan.

Voor het revalidatieproject van CHIP in Gilgit Baltistan (Skardu)

was dit jaar de overgangsfase voor een doorstart van het project. Er zijn in voorgaande jaren vele mensen met een handicap en hun families ondersteund in de revalidatie en integratie in de samenleving. CHIP heeft campagne gevoerd om de dorpingen meer bewust te maken van de rechten van mensen met een handicap. De negen dorpsorganisaties die getraind waren om fysiotherapie te geven waar nodig zijn verder versterkt. Zo ook het netwerk voor medische doorverwijzing

en zelfhulpgroepen van 66 mensen met een handicap. Ook is de capaciteit versterkt van vijf reguliere scholen die toegankelijk zijn gemaakt voor kinderen met een handicap.

Leer- en verbeterpunten

Bij CHIP zijn in dit jaar de belangrijke lessen van het project gedocumenteerd voor de versterking van het vervolgprogramma. Als sterk punt komt naar voren dat het belangrijk is geweest dat CHIP heeft

gebouwd aan de netwerken in de gemeenschap waarin mensen met een handicap wonen en de organisaties en overheden daar omheen, die nodig zijn om stigma's te doorbreken en mensen een volwaardige kans te bieden op goede gezondheidszorg, onderwijs en anderszins actieve maatschappelijke deelname. Een aantal activiteiten van CHIP, met name met scholen en zelfhulpgroepen, heeft vertraging opgelopen door een extreem strenge winter en politieke onrust in het gebied. Daarom is het project met een paar maanden verlengd.

Met PICO zal er gekeken worden naar de mogelijkheden om de opleidingen met overheidssubsidie te integreren in het overheidssysteem. CHIP heeft de leiding gekregen over de provinciale coördinatie van het nationale Community Based Inclusive Development Network, wat helpt om hun strategie breder uit te zetten. In de tweede fase van hun revalidatie- en integratieproject zal sterker worden ingezet op de groei van het trainingscentrum waarmee capaciteitsopbouw bij dorpsorganisaties wordt ondersteund.

Vooruitblik

Vanaf 2013 valt de projectondersteuning aan Pakistan onder verantwoordelijkheid van LICHT FÜR DIE WELT Oostenrijk.

Context

Politiek blijft het onrustig in Pakistan. Regelmatig zijn er aanslagen in de grote steden en de regering heeft moeite om verschillende groeperingen onder de duim te houden. Verder is er een aanhoudend conflict met India om de provincie Kasjmir en mogelijke kernwapens aan beide zijden. Hoewel de stedelijke gebieden relatief goed af zijn, is de armoede in landelijke gebieden groot. De inflatie, corruptie en werkeloosheid zijn hoog.

In Pakistan is er veel ongelijkheid: met name voor vrouwen, maar ook voor minderheidsgroeperingen, niet-moslims en mensen met een fysieke of verstandelijke

handicap. Het aandeel van mensen met een handicap op de totale bevolking wordt geschat op 2,46%, hoewel er wordt vermoed dat de werkelijke getallen veel hoger liggen. Visuele handicaps worden geschat op 2,5% -3,5% van de volwassen bevolking, afhankelijk van de regio. Pakistan heeft het VN-verdrag inzake de Rechten van Mensen met een Handicap ondertekend, maar niet geratificeerd.

2.10 TANZANIA

Resultaten

Geschat wordt dat er ongeveer 45 miljoen mensen in Afrika slechtziend zijn. Ongeveer 45% van hen is tussen de nul en 15 jaar oud. Veel slechtziende kinderen hebben geen toegang tot medische zorg of noodzakelijke hulpmiddelen. Hierdoor gaan ze niet naar school of worden beperkt in hun dagelijkse leven. KCCO heeft een project dat in acht provincies van Tanzania werkt aan de verbetering van voorzieningen voor slechtziende

volwassenen en kinderen. In 2012 hebben 439 slechtziende kinderen medische behandeling en hulpmiddelen ontvangen. 409 slechtziende kinderen ontvingen ondersteuning in het onderwijs.

Vooruitblik

Het low vision project van KCCO werd dit jaar afgerond en ontvangt geen verdere financiering van LIGHT FOR THE WORLD. Er is een handboek geschreven over de aanpak en hulp aan kinderen

met een visuele beperking. Dit handboek zal gebruikt worden bij het trainen van onderwijzers en overheidspersoneel om ervoor te zorgen dat de juiste voorzieningen beschikbaar zijn voor kinderen die slechtziend zijn, zowel binnen als buiten Tanzania.

Context

Van de ruim 40 miljoen inwoners van Tanzania zijn zo'n 320.000 mensen blind en ongeveer 800.000 mensen hebben een visuele handicap. Elk jaar worden zo'n 7.000 mensen blind. Het wordt geschat dat meer dan 60% van de blindheid in Tanzania te voorkomen of te genezen is. Sinds 1998 doet Tanzania mee aan VISION2020 en is er een nationaal plan om blindheid te bestrijden.

LIGHT FOR THE WORLD heeft ervoor gekozen om in Tanzania met één partnerorganisatie te werken die zowel in Tanzania als in oostelijk

Afrika werkt aan het versterken van VISION2020 plannen. Hiermee is Tanzania geen kernland voor LIGHT FOR THE WORLD, maar speelt de partnerorganisatie Kilimanjaro Centre for Community Ophthalmology (KCCO) een rol in training, onderzoek en begeleiding.

2.11 ZUID-SOEDAN

Resultaten

In het oogzorgprogramma zijn 22.929 mensen onderzocht op oogproblemen. In totaal hebben 731 mensen een staaroperatie ondergaan en 452 mensen een trachoombehandeling. Deze aantallen liggen lager dan in 2011 omdat LIGHT FOR THE WORLD met minder partnerorganisaties en in minder gebieden werkzaam is.

In 2012 hebben voorbereidingen plaatsgevonden voor het vestigen van een

permanente oogafdeling in het overheidsziekenhuis in Jonglei. Na gesprekken met de lokale overheden en het management van het ziekenhuis komt er een plek vrij om de kliniek te starten.

In alle projecten wordt er veel samengewerkt met de overheid om ervoor te zorgen dat de diensten onderdeel gaan uitmaken van het standaard pakket aan zorg en dat de overheid de salarissen en de kosten van de medicijnen voor haar rekening gaat nemen.

Met twee partnerorganisaties werkt LIGHT FOR THE WORLD aan het verbeteren van toegang tot onderwijs voor kinderen met een handicap. De projecten zijn gericht op het wegnemen van barrières die de kinderen belemmeren om naar school te gaan. In 2012 konden 498 kinderen met een handicap voor het eerst naar school. 85 onderwijzers kregen extra training om te leren hoe ze deze kinderen kunnen begeleiden en een plek in de klas kunnen geven. Samen

met de scholen wordt gewerkt aan toegankelijkheid door het aanleggen van aangepaste toiletten en rolstoelhellingen. In de gemeenschappen wordt voorlichting gegeven aan ouders, dorpsoudsten en alle inwoners om het stigma dat mensen met een handicap vaak tegenkomen te doorbreken.

Leer- en verbeterpunten

In de afgelopen twee jaar is gebleken dat inclusief onderwijs in Zuid-Soedan alleen mogelijk is als onderdeel van een community based rehabilitation programma. Om kinderen met een handicap naar school te krijgen en mee te laten doen in de gemeenschap is het niet voldoende om alleen met de school en de onderwijzers te werken. Vanwege het stigma is het belangrijk om de dorpsbewoners te informeren over de oorzaken van handicaps en de mogelijkheden van kinderen en volwassenen met

een handicap om mee te doen. In een rehabilitatieprogramma wordt er behalve aan onderwijs ook gewerkt aan toegang tot gezondheidszorg en sociale voorzieningen en werk. De rol van mensen met een handicap en hun families in programma's is cruciaal en kan in de huidige programma's verder ontwikkeld worden.

Vooruitblik

Naar verwachting zal in 2013 in Jonglei een permanente oogkliniek worden geopend in samenwerking met partnerorganisatie Christian Mission Aid (CMA) en de lokale overheid.

De programma's voor inclusief onderwijs en community based rehabilitation zullen verder geïntegreerd worden en op basis van de leerervaringen zullen de programma's aangepast of uitgebreid worden.

Context

Op 9 juli 2012 werd de eerste verjaardag van de onafhankelijke republiek Zuid-Soedan gevierd. Naast blijdschap was er ook zorg over de toekomst. Vanwege het grensconflict met Soedan werd de oliekraan dichtgedraaid en daardoor liepen de olie-inkomsten enorm terug. Dit had bezuinigingsmaatregelen tot gevolg. Ambtenaren waaronder ook onderwijzers werden ontslagen en de broodnodige investeringen in basisvoorzieningen als onderwijs en gezondheidszorg vonden niet plaats. In Jonglei kwam een vluchtelingenstroom op gang als gevolg van conflicten tussen bevolkingsgroepen

onderling. Dit bemoeilijkt de hulpverlening en opbouw van het land. De overheid is druk bezig met het ontwikkelen van beleid en nieuwe regelgeving. Dit betekent dat lokale organisaties invloed uit kunnen oefenen op de plannen, maar er is ook veel onduidelijkheid.

2.12 TRAINING EN COACHING

Thematisch Leerprogramma

Eind 2012 is het Thematisch Leerprogramma over inclusie van mensen met een handicap officieel afgesloten met een conferentie. Het leerprogramma werd gefinancierd door PSO en gecoördineerd door LIGHT FOR THE WORLD. Op de slotconferentie is de publicatie 'Count me in' gelanceerd. Dit is een praktische gids over inclusie van mensen met een handicap in reguliere ontwikkelingsprogramma's. De gids is gebaseerd op de

ervaringen van de deelnemende organisaties van het Thematisch Leerprogramma en op de uitkomsten van de gezamenlijke leersessies. Het is motiverend om te zien dat de deelnemende organisaties concrete stappen nemen om mensen met een handicap in hun reguliere programma's op te nemen. Normaliter wordt deze groep mensen vaak over het hoofd gezien bij het opzetten van ontwikkelingsprogramma's, maar met een beetje extra aandacht kunnen ze gewoon meedoen.

Naast de leersessies in Nederland is er ook een capaciteitsopbouwprogramma voor de lokale partnerorganisaties van Edukans, Tear, Red een Kind en Oikonomos in Ethiopië en India. Doel van dit proefprogramma is de lokale organisaties te motiveren en toe te rusten om mensen met een handicap in hun programma's op te nemen. Er zijn mooie resultaten geboekt! Als organisaties eenmaal oog hebben voor de rechten en mogelijkheden van mensen met een handicap is

het in de praktijk niet moeilijk om hen mee te laten doen. Een gebouw met een hoge drempel kan bijvoorbeeld met een zak cement (of met modder of klei) eenvoudig toegankelijk gemaakt worden voor mensen met een handicap. Op dit moment is LIGHT FOR THE WORLD bezig met het opzetten van een vervolgtraject voor de organisaties die hebben meegedaan en nieuw geïnteresseerde organisaties. Waarschijnlijk zullen de vervolgvacatures ondergebracht worden bij Partos onder de werkgroep inclusieve ontwikkeling.

Oost-Afrika

In mei heeft LIGHT FOR THE WORLD in Oeganda een seminar georganiseerd met organisaties uit zes landen uit het oostelijk deel van Afrika die graag hun kennis willen verdiepen over inclusie van mensen met een handicap. De deelnemende organisaties hebben zich ten doel gesteld om op een professionele manier organisatieveranderingsprocessen te kunnen begeleiden. Er werd teruggekeken op de eigen organisatieveranderingen in het achterliggende jaar. Daarnaast werden de deelnemers getraind in effectief communiceren en zijn er stappen gezet om het netwerk te verzelfstandigen.

Zuid-Azië

In april heeft LIGHT FOR THE

WORLD partnerorganisaties uit vijf Zuid-Aziatische landen bijeen gebracht tijdens een seminar, die willen werken aan het versterken van capaciteit voor inclusie van mensen met een handicap in ontwikkelingsprogramma's door middel van trainingen en adviesdiensten aan reguliere ontwikkelingsorganisaties en overheden. Als vervolg op het seminar hebben er bij elke deelnemende organisatie workshops plaatsgevonden om verder te onderzoeken op welke manier ze hieraan willen werken binnen hun eigen context en in netwerkverband met LIGHT FOR THE WORLD. Komend jaar zal een gezamenlijke strategie worden uitgewerkt.

Evaluatie

De programma's worden in de regel één keer in de drie jaar geëvalueerd. In 2012 is een externe evaluatie van het programma voor inclusie van mensen met een handicap in Afghanistan uitgevoerd. Partnerorganisatie SERVE zal de aanbevelingen gebruiken voor een herziening van de strategie voor de komende jaren. Van het Thematisch Leerprogramma over inclusieve ontwikkeling zijn twee evaluaties uitgevoerd: door LIGHT FOR THE WORLD zélf en door het Athena Instituut (Vrije Universiteit Amsterdam) en een externe evaluatie gecoördineerd door PSO, die donor was van dit programma.

Eén van de conclusies is dat er nog voldoende vraag is van deelnemende organisaties naar verdere training op het gebied van inclusie om een tweede fase van het trainingsprogramma mogelijk te maken. Ieder jaar vindt een interne evaluatie plaats van de processen en werkwijze. Dit wordt vastgelegd in het directieverslag. Een belangrijk besluit -op basis van deze interne evaluatie- is dat LIGHT FOR THE WORLD de komende jaren het aantal projectlanden zal terugbrengen tot vier. Hierdoor komt meer tijd beschikbaar voor het analyseren van (veranderingen in) de context van een land, het trainen en begeleiden van partnerorganisaties en het opzetten en uitbouwen van samenwerkingsverbanden met collega-organisaties en andere actoren. Het afbouwen van bestaande partnerrelaties vereist de komende jaren een zorgvuldige begeleiding.

Wat gaat goed?

De ontwikkelingen binnen de programma's zijn in lijn met de gemaakte planning in het strategisch plan.

Wat verdient aandacht?

De komende jaren wil LIGHT FOR THE WORLD het aantal projectlanden terugbrengen tot vier. Het afbouwen van bestaande partnerrelaties vereist een zorgvuldige begeleiding.

Tabel 2.2 Projectenlijst 2012

Projectnr.	Land	Thema	Budget in Euro
0214-2of3-Serve	Afghanistan	Capaciteitsopbouw	5.250
0214-2of3-Serve	Afghanistan	Revalidatie	55.556
0230-4of6-CHEF Afgh	Afghanistan	Medisch	32.326
0264-2of3-IAM	Afghanistan	Medisch	46.000
0275-1of3-Serve	Afghanistan	Medisch	222.222
0284-1of3-CHEF	Afghanistan	Medisch en onderwijs	5.000
0105-4of5-RDRS	Bangladesh	Voedselzekerheid	485.765
0200-2of3-CSF	Bangladesh	Medisch	16.444
0259-2of2-CDD	Bangladesh	Onderwijs	23.125
0261-2of5-CDD	Bangladesh	Capaciteitsopbouw	43.557
0261-2of5-CSF	Bangladesh	Medisch	34.903
0206-2of3-ABC	Cambodia	Revalidatie	53.365
0207-2of3-Krousar Thmey	Cambodja	Slechtziendheid	20.878
0218-2of3-IRIS	Cambodja	Medisch	74.167
0235-2of3-ABC	Cambodja	Onderwijs	35.573
0193-3of3-Grarbet	Ethiopië	Medisch	49.775
0196-3of3-ECDD	Ethiopië	Capaciteitsopbouw	45.946
0251-2of3-Grarbet	Ethiopië	Medisch	85.000
0277-2of4-RBI	Filippijnen	Medisch en onderwijs	14.085
0278-1of3-RBI	Filippijnen	Medisch en onderwijs	69.850
0279-1of3-RBI	Filippijnen	Medisch en onderwijs	78.750
0219-1-ENOVIB	Ethiopië	Capaciteitsopbouw	15.000
0221-1-Salu	Ethiopië	Revalidatie	12.500
0251-1-Grarbet	Ethiopië	Medisch	90.000
0196-3of3-LCD SARO	India	Capaciteitsopbouw	52.496
0224-2of3-Maya Thomas	India	Onderzoek	2.000
0171-3of4-Bhakti Luhur	Indonesië	Onderwijs	68.776
0265-1of3-Perdhaki	Indonesië	Medisch	141.096
0266-2of3-Mitra Netra	Indonesië	Onderwijs	40.480
0267-2of3-Mitra Netra	Indonesië	Onderwijs	3.672
0268-1of1-Ruang Bermain	Indonesië	Onderwijs	2.732

Projectnr.	Land	Thema	Budget in Euro
0191-3of5-NLR	Nederland	Medisch	53.613
0196-3of3-L-N	Nederland	Capaciteitsopbouw	127.945
0253-2of3-L-N	Nederland	Capaciteitsopbouw	43.001
0254-2of3-L-N	Nederland	Capaciteitsopbouw	30.000
0255-2of2-L-N	Nederland	Capaciteitsopbouw	72.870
0289-1of1-L-N	Nederland	Capaciteitsopbouw	79.550
0160-2of5-TSDCBD	Nepal	Onderwijs	100.851
0208-3of5-Caritas Nepal	Nepal	Onderwijs	45.211
0186-3of3-ICO	Nigeria	Slechtziendheid	63.527
0216-2of3-Effata	Nigeria	Medisch	14.186
0246-3of3-CHIP	Pakistan	Revalidatie	25.000
0284-1of3-PICO	Pakistan	Onderzoek	25.000
0232-3of3-KCCO	Tanzania	Slechtziendheid	49.910
0198-2of3-LSHTM	Verenigd Koninkrijk	Capaciteitsopbouw	15.000
0239-2of3-ACROSS	Zuid-Soedan	Onderwijs	119.247
0239-2of3-L-SS	Zuid-Soedan	Onderwijs	105.908
0239-2of3-SEM	Zuid-Soedan	Onderwijs	95.273
0240-2of3-SEM	Zuid-Soedan	Revalidatie	64.769
0252-2of3-L-SS	Zuid-Soedan	Capaciteitsopbouw	70.333
0269-1of3-SEM	Zuid-Soedan	Onderwijs	81.150
0270-1of2-ECS	Zuid-Soedan	Medisch	30.414
0274-2of4-L-SS	Zuid-Soedan	Medisch	61.325
0285-1of2-CMA	Zuid-Soedan	Medisch	291.923
0287-1of2-ACROSS	Zuid-Soedan	Revalidatie	35.961

3. FONDSWerving

Beleid en doelstellingen

Het beleid en de doelstellingen voor fondsenwerving zijn vastgelegd in het beleidsplan 'Samen Sterker 2011-2015'. De belangrijkste fondswervende doelstellingen voor het jaar 2012:

- Inkomsten uit particuliere donateurs naar € 1.059.000.
- Verlaging uitval particuliere donateurs naar 5%.
- Inkomsten uit kerken naar € 75.000. Handhaving actieve kerken op 200.
- Inkomsten uit de optiekbranche naar € 70.000.
- Inkomsten uit bedrijven € 106.000. Verbreding samenwerking met tien bedrijven.
- Inkomsten uit service clubs naar € 70.000. Intensieve samenwerking met vijf service clubs.
- Inkomsten uit stichtingen en vermogensfondsen naar € 1.900.000.
- Ministerie van Buitenlandse Zaken: drie KAP subsidies aanvragen ingediend door lokale partner(s), waarvan twee goedgekeurd. MFS-II programma rapportage is tijdig en volledig.
- Europese Commissie: één subsidieaanvraag ingediend als directe aanvrager, vijf als partner. Subsidies goedgekeurd voor € 150.000 per jaar.
- Inkomsten uit internationale vermogensfondsen naar € 200.000. Verbreding samenwerking naar totaal vier internationale vermogensfondsen.

- USAID: één subsidieaanvraag ingediend als directe aanvrager, twee als partner. Subsidies goedgekeurd voor \$ 50.000 per jaar.

Hierna wordt uitgewerkt in hoeverre de doelstellingen zijn gerealiseerd.

Particulieren

De achterban van LIGHT FOR THE WORLD bestaat voornamelijk uit senioren met een christelijke levensovertuiging. Deze opbouw is in de loop der jaren ontstaan met name door werving via christelijke tijdschriften en de gerichte aankoop van adressen voor Direct Mail. In het beleidsplan 2011-2015 wordt de wens uitgesproken om de doelgroep te verjongen naar 45+. Dit heeft concreet vorm gekregen door het communicatiebureau opdracht te geven om alle uitingen qua vorm en inhoud aantrekkelijk te maken voor een jonger publiek. De praktijk wijst uit dat het lastig is om deze groep te motiveren om donateur te worden. Uit bestandsanalyse blijkt dat de gemiddelde leeftijd van de donateurs niet is gedaald.

In het verslagjaar zijn vijf fondsenwervende mailings verzonden naar de achterban. Daarbij valt op dat de respons afneemt in vergelijking met voorgaande jaren, maar dat de gemiddelde gift toeneemt. Per saldo blijven de inkomsten ongeveer gelijk. Een omvangrijke

nalatenschap heeft een positieve invloed op het eindresultaat.

Voor het werven van nieuwe donateurs zijn fondswervende brieven meegezonden bij drie christelijke tijdschriften. Het totaal aantal actieve donateurs daalt van 19.125 naar 18.029. Het is niet gelukt om het verloop in het aantal donateurs omlaag te brengen. Dat percentage schommelt ieder jaar rond de 20%.

Kerken

Dit jaar heeft LIGHT FOR THE WORLD de profilering bij kerken verstevigd door het uitbrengen van een gidsje voor de Veertigdagentijd. Dit gidsje heeft via de achterban een weg gevonden naar diverse kerken. Daarnaast is een mailing verzonden naar alle Protestantse- en daaraan aanverwante kerken. De inkomsten overstegen de verwachting.

Optiekbranche

LIGHT FOR THE WORLD heeft een goede naam opgebouwd in de optiekbranche. Honderden opticiens gebruiken het donatiebusje en geven daarmee bekendheid aan het werk van de stichting. Ook worden er spontane inzamelingen georganiseerd bij jubilea of een heropening van de winkel. Winkeliers geven aan dat de economische crisis bij hen voelbaar is en dat zij minder kunnen doneren dan voorheen. De inkomsten blijven daardoor achter ten opzichte van de prognose.

Bedrijven

Zoals reeds verwoord in het jaarverslag 2011, is een extern bureau in de arm genomen om de werving bij bedrijven een positieve impuls te geven. In het verslagjaar zijn enkele brainstormsessies georganiseerd om helder te krijgen met welke boodschap bedrijven het beste

Opticien Jeroen van de Graaf verkoopt crêpes in Hedel

benaderd kunnen worden. De besluitvorming nadert de eindfase, maar komt te laat om van invloed te zijn op het resultaat van 2012. De inkomsten blijven achter bij de prognose.

Serviceclubs

Samenwerking met serviceclubs is ieder jaar goed voor een stabiele bron van inkomsten. Dit jaar werd in samenwerking met de Lions werkgroep Blinden én Wilde Ganzen een mooie actie opgezet voor Indonesië en Ethiopië. Via de website en een jaarlijkse mailing worden serviceclubs opgeroepen om in actie te komen. In totaal hebben vier clubs een financiële bijdrage overgemaakt. De inkomsten overtreffen de verwachting.

Stichtingen en vermogensfondsen

Inkomsten uit stichtingen en vermogensfondsen zijn een substantiële en stabiele bron van financiering voor de projecten. Er wordt voortdurend gezocht naar nieuwe fondsen voor het indienen van projectvoorstellen. De praktijk wijst uit dat de meeste toekenningen komen van reeds bekende fondsen. Over de hele linie is de gemiddelde toekenning lager dan voorheen. De oorzaak wordt gezocht in tegenvallende rendementen op beleggingen, waardoor fondsen minder kunnen besteden aan hun doelstelling. Daardoor is de doelstelling voor dit jaar niet gehaald.

Institutionele donoren

Ministerie van Buitenlandse Zaken

LIGHT FOR THE WORLD is via Prisma vertegenwoordigd in de ICCO-alliantie en ontvangt uit hoofde daarvan MFS-II gelden voor projecten op het gebied van basisgezondheidszorg in Afghanistan en Bangladesh. Zowel het vorige als het huidige kabinet bezuinigen op het budget voor ontwikkelingssamenwerking. Als gevolg daarvan is deze bron van inkomsten aanzienlijk lager dan in voorgaande jaren.

De programmatische samenwerking met de lokale en netwerkpartners is in volle gang. In 2012 is samen met ZOA en partnerorganisatie CMA in Zuid-Soedan een aanvraag ingediend bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, welke gedeeltelijk is gehonoreerd. Een aanvraag bij het ministerie op het gebied van reproductieve gezondheidszorg en rechten voor mensen met een beperking is helaas afgewezen.

PSO

Via PSO heeft LIGHT FOR THE WORLD financiering van het ministerie ontvangen voor capaciteitsopbouw trajecten gericht op planning, monitoring en evaluatie van sociale veranderingsprocessen, inclusie van mensen met een handicap en voor een derde thematisch leerprogramma

over organisatieanalyses. Daarnaast is in 2012 via PSO ook financiering ontvangen voor competentieontwikkeling van programmacoördinatoren en lokale partnerorganisaties.

Europese Commissie

LIGHT FOR THE WORLD is als penvoerder of partner werkzaam in vier programma's met financiering van de Europese Commissie. Twee programma's worden uitgevoerd in Bangladesh en Afghanistan waarin LIGHT FOR THE WORLD als partner deelneemt. De programmacoördinatoren ondersteunen de partnerorganisaties in het documenteren van geleerde lessen en het toegankelijk maken van een voedselzekerheidsprogramma voor vrouwen met een beperking. Een derde programma waar LIGHT FOR THE WORLD een rol speelt is de Europese jongerencampagne 'End Exclusion'. In Zuid-Soedan stuurt LIGHT FOR THE WORLD een inclusief onderwijs programma aan in samenwerking met partners ACROSS en SEM. In 2012 zijn twee nieuwe voorstellen ingediend bij de Europese Commissie, namelijk voor Bangladesh met lokale partnerorganisatie CDD en een ander voorstel met lokale partnerorganisatie ABC in Cambodja. Het laatste voorstel is helaas afgewezen, terwijl het voorstel met CDD nog beoordeeld wordt.

Internationale vermogensfondsen

In het verslagjaar is een functionaris aangesteld voor het indienen van financieringsvoorstellen bij internationale vermogensfondsen. De stichting ziet dit als een strategische stap om haar inkomstenstroom te verhogen, zeker nu de inkomsten van donoren uit Nederland, onder wie de overheid, verder afnemen.

Samen met een externe consultant is een grondige marktverkenning uitgevoerd en op basis daarvan zijn tien aanvragen ingediend. Geen van deze aanvragen is goedgekeurd. Uit evaluatie blijkt dat de concurrentie hoog is en dat ingediende aanvragen van zeer hoge kwaliteit moeten zijn. Sommige lokale partnerorganisaties bleken niet in staat, of zagen niet de noodzaak om op een hoger niveau dan gebruikelijk hun projectvoorstellen te beschrijven. Deze ervaringen worden meegenomen bij het indienen van toekomstige aanvragen.

Evaluatie

Wat gaat goed?

- De gemiddelde gift bij particulieren stijgt.
- Een omvangrijke nalatenschap heeft een positieve invloed gehad op het eindresultaat. Naar verwachting zal de

“Geven aan LIGHT FOR THE WORLD zie ik als een investering met een heel hoog rendement: als iemand weer kan zien, dan geef je hen hun leven terug. Een staaroperatie kost 35 euro; een schijntje van wat het in Nederland kost. Als wij een spijkerbroek minder kopen of minder geld uitgeven bij kerst, dan kunnen we een staaroperatie doneren. De ontvanger leidt dan geen afhankelijk leven meer, maar kan studeren/werken en voor hun gezin zorgen. De blijdschap, het weer mee kunnen doen in de maatschappij en het positieve zelfbeeld dat je iemand geeft, is niet in geld uit te drukken.”

Grace Lim donateur

opbrengst uit nalatenschappen de komende jaren toenemen.

- Het draagvlak bij kerken en serviceclubs blijft sterk.
- Het kostenpercentage voor fondsenwerving is binnen de norm gebleven.

Wat verdient aandacht?

- Het beleidsplan 2011-2015 zal worden herzien omdat de fondswervende doelstellingen te ambitieus zijn gelet op de huidige economische situatie.
- Een vergrijzend donateursbestand en een lagere conversie per campagne is een bron van zorg. De kosten per nieuwe donateur

nemen toe. In samenspraak met het communicatiebureau wordt de best renderende vorm van werving ontwikkeld, getest en uitgevoerd.

- Het plan voor fondsenwerving bij bedrijven moet in 2013 operationeel worden.
- Om de bezuinigingen op ontwikkelings samenwerking op te vangen wordt werving bij internationale vermogensfondsen gezien als belangrijke kans. Initiatieven op dat terrein hebben echter nog niet het gewenste resultaat opgeleverd.

Tabel 3.1 Kostenpercentage fondsenwerving

Norm	2012	2011	2010
15,0%	8,9	12,3%	13,9%

4. COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

Beleid en doelstellingen

Het beleid en de doelstellingen voor communicatie zijn vastgelegd in het beleidsplan 'Samen Sterker 2011-2015'. Het beleidsplan schetst tevens de kaders waaraan de communicatieboodschap moet voldoen:

- Herkenbaar. Door consistent logo gebruik met een sprekende pay-off en in gerichte media zal een opvallend beeld van LIGHT FOR THE WORLD worden

opgebouwd.

- Vriendelijk. Alle communicatie zal positief en vriendelijk van opzet zijn.
- Christelijke identiteit. Open zijn over de christelijke grondslag.
- Transparant. Het is bij de donateur duidelijk op welke manier hulp wordt verleend, met welke partnerorganisaties wordt samengewerkt en hoe de gelden worden besteed.
- Extravert. LIGHT FOR THE WORLD brengt duidelijk naar voren dat ze de grootste

Nederlandse hulporganisatie is op het gebied van oogzorg in Azië en Afrika.

- Innovatief. LIGHT FOR THE WORLD zal middels de projectbeschrijvingen, het promotiemateriaal en presentaties duidelijk naar voren brengen dat zij de nieuwste technieken en hoogstaande kennis gebruiken.

De belangrijkste doelstelling voor het jaar 2012 is het verhogen van de

naamsbekendheid met twee procentpunten per jaar. In de volgende paragrafen wordt uitgewerkt in hoeverre de doelstelling is gerealiseerd.

Donateurs en belangstellenden

Donateurs ontvangen drie keer per jaar het 'Journaal'. Het magazine bevat informatie over actuele internationale ontwikkelingen, bereikte resultaten en verhalen uit de projecten. Ook wil het blad donateurs prikkelen om op diverse manieren in actie te komen. Naast het 'Journaal' kunnen donateurs en belangstellenden zich abonneren op de digitale nieuwsbrief die twaalf keer per jaar verschijnt.

Internet

De website wordt regelmatig voorzien van actuele informatie. Via de website is onder andere het beleidsplan 2011-2015 beschikbaar en er is een gedetailleerd overzicht van alle lopende projecten. Een donateur kan zijn gift voor een specifiek project bestemmen.

Uiteraard is LIGHT FOR THE WORLD actief op Twitter en Facebook. Gezien de hoge gemiddelde leeftijd van de donateurs is er nog weinig interactie via social media, maar dit zal naar verwachting de komende jaren toenemen. De groep op Hyves is opgeheven wegens gebrek aan belangstelling.

Bedanken en rapportage

Voor alle giften van € 50 of hoger wordt een bedankbrief verzonden. Een gift van € 450 of hoger wordt gekoppeld aan een specifiek project en de donateur ontvangt daarover een rapportage.

Jaarverslag

Het jaarverslag is een belangrijk middel voor het afleggen van verantwoording aan donateurs en is daarom via de website te downloaden.

Interactie en feedback

Bij iedere schriftelijke communicatie wordt de donateur geïnformeerd over hoe de postvoorkeuren kunnen worden aangepast. LIGHT FOR THE WORLD respecteert de keuze van de donateur en probeert verzending van ongewenste post te voorkomen.

Bij telemarketing wordt uitsluitend samengewerkt met bureaus die de donateur met respect benaderen. Telefonische verzoeken voor een donatie hebben een positief en vrijblijvend karakter. Uiteraard worden het recht van verzet en het bel-me-niet-register tijdens ieder telefoongesprek aangeboden. Enkele donateurs maakten bezwaar tegen telefonische werving omdat zij in het bel-me-niet-register zijn opgenomen. Tijdens het gesprek is uitgelegd dat het bel-me-niet-register niet van toepassing is bij het benaderen van bestaande

relaties.

Klachten

In het verslagjaar zijn vier klachten ontvangen, welke allen betrekking hadden op een meegestuurde folder van ProLife bij de eindejaarsmailing. De klachten zijn conform de klachtenprocedure verwerkt. Lokale partnerorganisaties hebben geen klachten ingediend. Er is in het verslagjaar geen onderzoek uitgevoerd naar donateurtevredenheid.

Het publiek

LIGHT FOR THE WORLD wil een breed publiek in Nederland interesseren voor de problematiek waarvoor de stichting is opgericht. Daartoe worden verschillende middelen ingezet:

- Het verzenden van persberichten bij bereikte mijlpalen en belangrijke ontwikkelingen binnen het werkgebied.
- Het onderhouden van contacten met journalisten voor het genereren van free publicity.
- Het aanbieden van een musical en een lesbief voor het basisonderwijs.
- De inzet van ambassadeurs.
- Het op verzoek verzorgen van presentaties bij ouderenverenigingen, vrouwenverenigingen, service clubs etc.
- Het plaatsen van stopper-advertenties en billboards.

- Het aanwezig zijn op evenementen.
- Het onderhouden van een informatieve website en het genereren van website bezoek.

Het website bezoek heeft dit jaar een positieve impuls gekregen door de toekenning van Google Grants Pro in mei. Het aantal gratis tekstadvertenties op de Google zoekpagina kon daardoor worden uitgebreid. Vooral het Engelstalige gedeelte van de website trekt veel bezoekers dankzij Google Adwords. Het website bezoek werd negatief beïnvloed door het opheffen van www.gratisoogtest.nu voor het doen van gratis donaties.

LIGHT FOR THE WORLD laat ieder jaar onderzoek doen naar haar naamsbekendheid. In het verslagjaar kwam de geholpen naamsbekendheid uit op 2%, terwijl de oude naam van de stichting (Dark & Light) in 2011 een geholpen bekendheid had van 3%. Ondanks deze teruggang is de stichting tevreden dat de nieuwe naam nu al deze mate van bekendheid

geniet. Het doel om de naamsbekendheid te verhogen met twee procentpunten per jaar is niet gehaald.

Lokale partnerorganisaties

LIGHT FOR THE WORLD schakelt lokale partnerorganisaties in voor de uitvoering van projecten. Dat schept wederzijdse verwachtingen. De lokale partnerorganisatie verwacht een betrouwbare donor. LIGHT FOR THE WORLD verwacht een professionele partnerorganisatie die gemaakte afspraken nakomt en daadwerkelijk het verschil maakt voor de doelgroep.

Om dit proces te waarborgen worden gemaakte afspraken contractueel vastgelegd en bewaakt in een op maat gemaakt informatiesysteem. Eventuele afwijkingen in rapportage of betalingen worden gesignaleerd en opgevolgd.

Ontvangers van hulp

Ontvangers van hulp zijn de belangrijkste doelgroep voor

LIGHT FOR THE WORLD.

In hoofdstuk 2 is beschreven welke resultaten zijn geboekt ten bate van de doelgroep in 2012. Tijdens projectbezoeken worden individuele ontvangers van hulp bezocht door de programmacoördinator om steekproefsgewijs de gerapporteerde resultaten te verifiëren. Uitkomsten worden opgenomen in het reisverslag. Reisverslagen worden toegevoegd aan het informatiesysteem en ter kennisname verzonden aan het bestuur.

Na afloop van een project wordt standaard een impactmeting uitgevoerd door een externe consultant. Daarnaast wordt gewerkt aan methodiek waarmee impact bij de doelgroep ook gedurende het project wordt gemeten.

Tabel 4.1 Diverse aantallen

Omschrijving	2012	2011	2010
Aanwezig op evenementen	7	5	6
Gegeven presentaties	8	21	19
Verstuurde persberichten	17	7	17
Nieuwsberichten op de website	76	78	95
Website bezoeken	178.841	213.613	143.229
Twitter volgers	688	269	-
Facebook fans	421	56	-

Evaluatie

Wat gaat goed?

- De nieuwe naam heeft al bijna dezelfde mate van bekendheid als de oude naam van de stichting.
- Het communicatieplan voor donateurs en belangstellenden is uitgevoerd conform het jaarplan.
- Het aantal ontvangen klachten is onveranderd laag.

Wat verdient aandacht?

- Het beleidsplan 2011-2015 zal worden herzien omdat de doelstelling voor de verhoging van de naamsbekendheid te ambitieus is ingeschat.
- In samenspraak met het communicatiebureau wordt onderzocht welke middelen kunnen bijdragen aan een hogere naamsbekendheid. Beter gebruik van social media wordt daarin betrokken.
- Tijdens de interne audit is gebleken dat voor het proces Voorlichting te weinig meetbare doelstellingen zijn geformuleerd. Dit zal in 2013 worden opgepakt.

“Als blinde topgolfer realiseer me dat ik een bevoorrecht mens ben met alle mogelijkheden die mij geboden worden, zoals sponsoring, financiële hulp van mijn ouders en wat nog veel belangrijker is: acceptatie van mijn handicap in mijn omgeving en mijn sport. Visueel gehandicapten in Afrika

en Azië krijgen deze kansen meestal niet. Als ambassadeur wil ik daar verandering in brengen door het werk van LIGHT FOR THE WORLD onder de aandacht te brengen. Wij mogen trots zijn op deze organisatie!”

Ronald Boef
topsporter en ambassadeur

5. BESTUUR EN ORGANISATIE

Bestuur

Bestuursverslag

In de verslagperiode is Ir. M. van Hulst aangesteld als nieuwe voorzitter. De heer Van Hulst is voormalig directeur van De Verre Naasten en thans directeur van het partijbureau van de ChristenUnie. Het bestuur ziet in Van Hulst een waardig

opvolger van de heer Van der Eijk vanwege zijn gedegen kennis op het gebied van ontwikkelingswerk.

Het bestuur is vier keer in vergadering bijeen geweest, waarbij uiteenlopende financiële, organisatorische en strategische onderwerpen de belangrijkste agendapunten waren. Het

functioneren van de directeur is beoordeeld door een delegatie van het bestuur. Van het gesprek is een verslag gemaakt en besproken in het bestuur.

Uit de jaarlijkse zelfevaluatie kwam naar voren dat het zoeken naar een goede balans tussen besturen op hoofdlijnen en besturen op inhoud een

blijvend een punt van aandacht en gesprek binnen het bestuur, maar ook tussen bestuur en directie is. Als tweede punt werd benoemd dat het bestuur qualitate qua ook verantwoordelijkheid draagt voor de confederatie. Hier is sprake van een uitbreiding van de bestuurlijke verantwoordelijkheden.

Over de invulling van deze verantwoordelijkheden wordt binnen het bestuur en binnen confederatieverband gericht van gedachten gewisseld.

De norm voor uitvoeringskosten is ter sprake gekomen en het

bestuur heeft besloten deze te handhaven op 25%. Het vaststellen van een norm voor kosten van beheer en administratie is voor 2013 geagendeerd. Het jaarverslag en de jaarrekening 2011 zijn goedgekeurd, alsmede de begroting en het jaarplan voor 2013.

Samenstelling

Het bestuur streeft naar een multidisciplinaire samenstelling. Naast een algemeen profiel voor de leden van het bestuur zijn er specifieke profielen voor onder meer een juridisch deskundige, een financieel deskundige en

deskundigen op het gebied van oogheelkunde, marketing en ontwikkelingssamenwerking.

Bestuursmodel

Het bestuur heeft in de verslagperiode gefunctioneerd volgens het 'instructiemodel', met dien verstande dat de directeur van het bestuur een vergaande algemene volmacht heeft gekregen voor de dagelijkse leiding van de stichting, de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering. De volmacht is ten behoeve van derden ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Tabel 5.1 Samenstelling bestuur

naam, woonplaats, functie	(Neven)functies	In bestuur	Herbenoemd	Aftredend
Dhr. Ir. M. van Hulst Amersfoort, Voorzitter	Directeur partijbureau Christenunie	2012	2016 - 2020	2024
Mevrouw Mr. M.J. van Dasselaar, Ede, Secretaris	Coach en adviseur bij Effectief Idealisme Training en Advies	2010	2014 - 2018	2022
Dhr. L.J. van der Herberg, Baarn, Lid	Gepensioneerd VP Market Research Ahold.	2009	2013 - 2017	2021
Dhr. Drs. P.F.C. van der Hoeven Oegstgeest, Lid	Gepensioneerd arts Voorzitter Albert Schweitzer fonds	2003	2012	2016
Dr. F. Lion, Nijmegen, Lid	Oogarts	2006	2010 - 2014	2018
J. Kaemingk, Zeist, Lid	Chairman Optiver	2002	2011	2015
Mr. S. Wynia, Veenendaal, Penningmeester	Fiscalist	2006	2010 - 2014	2018

De directietaken en bevoegdheden zijn uitgewerkt in het directiereglement. Hierin is tevens vastgelegd voor welke zaken de directie voorafgaande toestemming nodig heeft van het bestuur en hoe het bestuur geïnformeerd moet worden zodat het in staat is zijn controlerende bevoegdheden uit te oefenen. Per vergadering is aangegeven welke stukken er besproken worden zodat een adequate risicobeheersing mogelijk is. Het bestuur stelt het beleid vast, geeft hieraan richting en houdt toezicht op de uitvoering. Het bestuur heeft de eindverantwoordelijkheid voor het besturen van de rechtspersoon. Intern is afgesproken dat het bestuur de aan de directeur gemandateerde

taken niet zelf zal uitoefenen en niet lichtvaardig zal terugnemen. Bij deze structuur zijn de juridische verhoudingen duidelijk, terwijl de directie voldoende armslag heeft om de stichting te leiden.

Bezoldiging

Bestuursleden ontvangen geen bezoldiging, maar kunnen een vergoeding ontvangen voor gemaakte kosten. Een regeling daarvoor is door het bestuur vastgesteld.

Organisatie

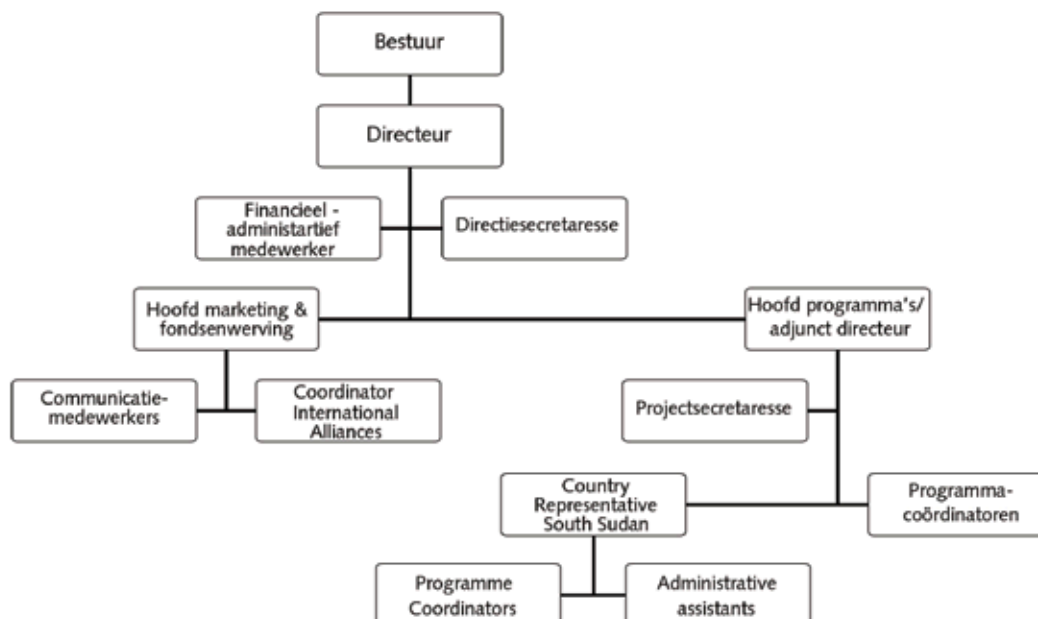
Personeel

De personeelsomvang van het kantoor in Nederland bedroeg per 31 december 2012 14,46 fte. De werksfeer op kantoor kan

worden getypeerd als gedreven en enthousiast.

Dankzij een subsidie van PSO konden alle medewerkers deelnemen aan een leerwerktraject, bestaande uit zowel individuele coaching gesprekken als groepsessies. Doel van deze sessies was om inzicht te krijgen in eigen mogelijkheden, beperkingen en gedrag. Voor alle medewerkers zijn persoonlijke ontwikkelingsplannen opgesteld, welke jaarlijks worden geëvalueerd en bijgesteld in overleg met de leidinggevende. Medewerkers worden beloond op basis van een functiewaarderingsysteem en een inschaling conform de CAO Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening. Voor

Figuur 5.1 Organigram

Tabel 5.2 Jaarbezoldiging

uitzonderingen op deze CAO geldt de eigen rechtspositieregeling.

Bezoldiging directie

De directeur wordt bezoldigd conform schaal 14 van de arbeidsvoorwaardenregeling.

Brutosalaris/vergoeding	€ 81.694
Vakantiegeld	€ 6.526
Eindejaarsuitkering	€ 7.312
Sociale lasten	€ 11.370
Pensioenlasten	€ 10.347

“Als er niets meer gedaan kan worden voor je kind, door huisarts, specialisten en therapeuten ben je als ouder aan het eind van je latijn. Je voelt je machteloos. Ik weet het uit ervaring. Voor veel kinderen is nog wél toekomst mits ze naar de dokter kunnen, medicijnen krijgen, of geopereerd worden. Dat is wat LIGHT FOR THE WORLD mogelijk maakt voor kinderen die nog wel geholpen kunnen worden. Niks druppel op een gloeiende plaat, niks strijkstok, maar iedere dag opnieuw kinderen bereiken en ze een toekomst geven. Geweldig! Ik ben er trots op voor deze stichting te werken als vrijwilliger.”

Nellie de Visser
vrijwilliger

Overlegstructuur en rapportage

LIGHT FOR THE WORLD kent de volgende interne overlegstructuur zoals weergegeven in tabel 5.2.

Alle vergaderingen kennen een vaste agenda, welke is vastgelegd in het kwaliteitshandboek. Bewaking van het jaarplan is een terugkerend onderdeel op de agenda. Opmerkingen en actiepunten uit deze vergaderingen worden meegenomen bij het opstellen van nieuwe jaarplannen.

Iedere afdeling schrijft mee aan het directieverslag dat ieder kwartaal wordt toegezonden aan het bestuur. Er wordt gerapporteerd over zowel financiële als niet-financiële resultaten.

Vrijwilligers

De inzet van vrijwilligers is van grote waarde voor LIGHT FOR THE WORLD. Eén vrijwilliger assisteert bij administratieve werkzaamheden op kantoor. Twee vrijwilligers verzorgen presentaties en een andere vrijwilliger organiseert zangavonden. Verder wordt een beroep gedaan op een groep vrijwilligers voor evenementen.

Kwaliteitssysteem

LIGHT FOR THE WORLD hecht grote waarde aan een professionele bedrijfsvoering waarbij de kans op fouten, fraude en verstoring van processen zo laag mogelijk wordt gehouden. Voor dat doel wordt een kwaliteitshandboek gebruikt. Het systeem voldoet aan de ISO 9001:2008 norm voor kwaliteitsmanagementsystemen. Het beheer van het systeem is in handen van de kwaliteitscoördinator Sander

Schot.

Conform het auditplan wordt ieder proces periodiek aan een interne en externe audit onderworpen. De interne audit bracht enkele onvolkomenheden aan het licht, welke zijn gerapporteerd aan de kwaliteitscoördinator. Deze ziet erop toe dat de vereiste verbeteringen worden doorgevoerd. Bij de externe audit werden geen tekortkomingen geconstateerd.

Eén van de procedures die is aangescherpt naar aanleiding van de interne audit betreft de functiescheiding. Het klaarzetten en het daadwerkelijk uitvoeren van betalingen wordt nooit door dezelfde persoon gedaan. Verder is het informatiesysteem voor projecten voorzien van een audit log, zodat altijd inzichtelijk is welke persoon welke acties heeft uitgevoerd.

Tabel 5.3 Interne overlegstructuur

Overleg	Deelnemers	Frequentie
Teamoverleg	Alle medewerkers	1x per kwartaal
Management Team	Directeur, afdelingshoofden	1x per maand
Fondsenwerving en Voorlichtings overleg	Directeur, hoofd marketing & fondsenwerving, communicatie-medewerkers	1x per kwartaal
Programma overleg	Directeur, hoofd programma's programmacoördinatoren	1x per maand

CBF-Keurmerk

De stichting hecht groot belang aan het hebben van het CBF-Keurmerk. Het is een indicatie voor (potentiële) donateurs dat de kosten voor fondsenwerving binnen de vastgestelde norm blijven. In het verslagjaar heeft het CBF een toetsing uitgevoerd en het gebruik van het CBF-Keur tot 1 juli 2015 verlengd. Enkele geconstateerde kleine tekortkomingen zijn inmiddels opgelost.

Klachtenprocedure

Voor de behandeling van klachten zijn twee procedures operationeel, namelijk de algemene procedure voor donateurs en een procedure voor lokale partnerorganisaties. Op verzoek van het CBF is de volledige tekst van de klachtenprocedure op de website geplaatst. Klachten worden bijgehouden in het klachtenregister.

Verantwoord Ondernemen

De stichting heeft de afgelopen jaren diverse stappen gezet op weg naar een duurzame bedrijfsvoering. Het verduurzamen van projecten is een standaard thema bij gesprekken met lokale partnerorganisaties. Zij worden geholpen met eigen fondsenwerving en de lobby naar overheden, zodat zij op termijn hun projecten zonder steun vanuit Nederland kunnen voortzetten.

“Waarom LIGHT FOR THE WORLD? Omdat LIGHT FOR THE WORLD mensen erkent in hun menselijke waarde, en de ondersteuning biedt die nodig is voor hen om een waardig bestaan voor zichzelf op te bouwen. Omdat kinderen die blind zijn in Sirajganj, in een dorp op het platteland van Bangladesh, nu samen een lied zingen over hun rechten en naar school gaan met de andere kinderen in het dorp. Omdat ontwikkelingsorganisaties in Bangladesh die mensen met een beperking voorheen links lieten liggen, nu oog hebben voor inclusie in hun programma's. Daarom!”

Lieke Scheewe
programmacoördinator

Ook in Nederland is verantwoord ondernemen toegevoegd aan het kwaliteitshandboek. Onderdeel daarvan is dat kritische en belangrijke leveranciers worden beoordeeld op hun beleid voor duurzaam ondernemen. Dit betreft een marginale toetsing en het is de wens om in de toekomst de toetsingscriteria te verdiepen. Voor de productie van drukwerk wordt uitsluitend gebruik gemaakt van FSC-gecertificeerd papier.

Confederatie

LIGHT FOR THE WORLD

Nederland werkt nauw samen met organisaties in België, Oostenrijk en Tsjechië in een confederatiemodel. Kenmerk hiervan is dat iedere organisatie haar zelfstandigheid behoudt en tegelijkertijd de intentie heeft om gemeenschappelijke afspraken en schaalvoordelen te realiseren. Deze afspraken zijn vastgelegd in een convenant.

Evaluatie

Wat gaat goed?

- De sfeer in het team is goed. Het verzuimpercentage en het verloop zijn laag.
- De samenwerking tussen bestuur en directie verloopt positief en constructief.
- Samenwerking met andere landen in de confederatie is goed op gang gekomen.

Op haar 15e kreeg Anisa onverwacht hoge koorts en daarna werd ze blind. De ouders zochten tevergeefs naar medische hulp. Een veldwerker van SERVE kwam in contact met het gezin en leerde Anisa braille. De vader zegt: "Gelukkig hoeven we ons geen zorgen meer te maken om Anisa's toekomst. Ze kan braille lezen en schrijven. Nu zal ze zeker haar school afmaken. Heel hartelijk dank voor uw hulp!"

**Anisa uit Afghanistan
ontvanger van hulp**

Wat verdient aandacht?

- Deelname aan de confederatie vergt een investering in tijd en geld. Het is van belang om afspraken te maken met de andere leden van de confederatie om daarin de juiste balans te vinden.

Tabel 5.4 Overlegstructuur confederatie

Overleg	Deelnemers	Frequentie
Committee of Chairs	Directeur en twee bestuursleden	1x per jaar
Steering Committee	Directeur van ieder land	3x per jaar
Programma overleg	Hoofd programma's van ieder land	2x per jaar
Fondsenwerving overleg	Hoofd fondsenwerving van ieder land	1x per jaar
Peer review	Variabel, afhankelijk van het gekozen aandachtsgebied	1x per jaar

6. SAMENWERKING

Beleid en doelstellingen

Het thema 'Samen Sterker' van dit jaarverslag is een bewuste keuze. De stichting ziet het aangaan van strategische partnerschappen als onmisbaar voor het realiseren van haar doelstellingen. Door vertegenwoordigd te zijn bij besluitvormende organen in binnen- en buitenland, kan invloed worden uitgeoefend op besluitvorming die gevolgen heeft voor de doelgroep. Daarnaast is het deelnemen aan relevante netwerken van belang

voor zowel het vergaren als het delen van kennis met andere organisaties. Partnerschappen en lidmaatschappen dienen bij te dragen aan de effectiviteit van de organisatie.

Het werken in het confederatiemodel heeft als voordeel dat bij internationale platforms één lidmaatschap volstaat voor alle leden. Daarom wordt met ingang van dit jaarverslag een onderscheid gemaakt in eigen lidmaatschappen van LIGHT

FOR THE WORLD Nederland en lidmaatschappen via de confederatie.

Partners Nederland

LIGHT FOR THE WORLD Nederland werkt samen met:

Personele Samenwerking met Ontwikkelingslanden (PSO)

Vereniging PSO richt zich op capaciteitsopbouw van maatschappelijke organisaties in ontwikkelingslanden. PSO werkt hieraan door Nederlandse organisaties en hun partners in

ontwikkelingslanden te ondersteunen met kennisontwikkeling, dienstverlening en financiering. Gefinancierd door PSO coördineert LIGHT FOR THE WORLD het Thematisch Leerprogramma (TLP) op het gebied van inclusie van mensen met een handicap in de programma's van een tiental andere ontwikkelingsorganisaties. Dit leerprogramma maakt een belangrijk onderdeel uit van de verbrede strategie van LIGHT FOR THE WORLD voor de komende jaren. De uitkomsten zijn gedeeld tijdens het slotsymposium en te raadplegen in de publicatie 'Count me in'. LIGHT FOR THE WORLD zal deze uitkomsten gebruiken om deze nieuwe strategie verder te optimaliseren en speciale diensten te gaan aanbieden op het gebied van inclusie in ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast participeert LIGHT FOR THE WORLD als deelnemer in twee andere leerprogramma's van PSO, namelijk om meer kennis op te bouwen over nieuwe monitoring en evaluatiemethoden ter verdieping van het begeleiden van organisatieanalyses. Deze uitkomsten zijn gedeeld met de andere PSO deelnemers. Eind 2012 is PSO gestopt met haar werkzaamheden.

Europese Commissie (EC)
LIGHT FOR THE WORLD heeft voor verschillende

"In de acht jaren dat we samenwerken, heeft onze relatie met LIGHT FOR THE WORLD zich steeds verder verdiept. Medewerkers van LIGHT FOR THE WORLD zijn toegankelijk en professioneel. We delen dezelfde passie. Wanneer wij op zoek zijn naar een oplossing voor een vraagstuk, is LIGHT FOR THE WORLD altijd bereid ideeën te bespreken en hun kennis en ervaringen te delen."

SERVE Afghanistan
Partnerorganisatie

programma's financiering ontvangen van de Europese Commissie (EC). Tot eind 2013 wordt in Bangladesh een voedselzekerheidsprogramma uitgevoerd in samenwerking met ICCO en LEPRAZending. Daarnaast heeft partnerorganisatie SERVE in Afghanistan een EC subsidie ontvangen voor hun driejarig basisgezondheidsprogramma gericht op mensen met een handicap. Op het gebied van onderwijs is in 2011 samen met lokale partners ACROSS en SEM een inclusief onderwijs programma gestart in Zuid-Soedan met financiering van de EC. Een vierde programma waar de EC bij betrokken is onderstreept het belang van inclusie van mensen met een handicap om de Millenniumdoelen te bereiken. Deze Europese bewustwordingscampagne is in 2012 ruim een jaar succesvol actief onder de naam 'End Exclusion'. In dit driejarig programma neemt LIGHT FOR THE WORLD de leiding en wordt samengewerkt met DCDD, ERKO en partnerorganisaties in

Ethiopië en Zuid-Soedan.

ICCO-alliantie

De ICCO-alliantie is een samenwerking van o.a. ICCO, Edukans, SharePeople, KerkinActie, Oikocredit en Prisma. Via Prisma ontvangt LIGHT FOR THE WORLD subsidie van de Nederlandse overheid voor projecten op het gebied van basisgezondheidszorg. In 2012 is het tweede jaar van het MFS-II subsidie programma uitgevoerd.

Leprastichting

LIGHT FOR THE WORLD heeft met Leprastichting in Nigeria een gezamenlijk oogzorgprogramma opgezet in noordoost Nigeria dat tot eind 2014 loopt.

International Centre for Eye Health (ICEH)

LIGHT FOR THE WORLD ondersteunt het International Centre for Eye Health (ICEH) van de London School of Hygiene & Tropical Medicine. Deze organisatie zet zich in om de kwaliteit van oogzorg in arme landen te verbeteren. ICEH voorziet oogheelkundig medewerkers in ontwikkelingslanden van medische vakinformatie via het vakblad 'Community Eye Health Journal'. Ook doet ICEH onderzoek naar de preventie en behandeling van blindheid en stelt deze kennis beschikbaar voor de gehele beroepsgroep. Door noodzakelijke bezuinigingen heeft LIGHT FOR THE WORLD de financiële ondersteuning aan ICEH moeten

beperken.

Prisma

Prisma is een koepelorganisatie van christelijke ontwikkelingsorganisaties die armoedebestrijding als gemeenschappelijk doel hebben. Prisma komt op voor de belangen van de lidorganisaties. LIGHT FOR THE WORLD is betrokken bij de beleidsontwikkeling voor gezondheidszorg/oogzorg, revalidatie en inclusief onderwijs.

Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD)

DCDD is een Nederlandse netwerkorganisatie die streeft naar naleving van rechten en de emancipatie van mensen met een handicap in ontwikkelingslanden. Deze organisatie wil dat er beleidsmatig rekening gehouden wordt met de behoeften van mensen met een handicap. DCDD is een van de strategische partners in het Thematisch Leerprogramma op het gebied van inclusie gefinancierd door PSO. Daarnaast is DCDD partner in de EU bewustwordingscampagne 'End Exclusion'.

Micha Nederland

Micha Nederland ondersteunt kerken en (groepen) christenen in Nederland om vanuit het geloof in Christus hun verantwoordelijkheid te nemen voor armoede en onrecht in deze wereld, dichtbij en ver weg en samen een duurzamer

levensstijl te ontwikkelen. Om meer draagvlak te krijgen voor het werk van LIGHT FOR THE WORLD binnen de kerken heeft de stichting dit jaar actief deelgenomen aan de activiteiten van Micha Nederland. Hieronder valt de Micha Zondag in oktober.

Partners internationaal

De LIGHT FOR THE WORLD confederatie is vertegenwoordigd in:

International Agency for the Prevention of Blindness (IAPB)

De Wereldgezondheidsorganisatie en IAPB hebben samen VISION2020 opgezet; de wereldwijde campagne voor het uitbannen van vermijdbare blindheid voor het jaar 2020. IAPB adviseert overheden bij het opstellen van nationale oogzorgplannen en organiseert jaarlijks de World Sight Day.

International Consortium for trachoma control (ICTC)

Het ICTC stimuleert dat de zogenaamde 'SAFE' strategie wordt geïmplementeerd in landen waar trachoom voorkomt.

International Council for the Education of the Visually Impaired (ICEVI)

ICEVI zet zich ervoor in dat kinderen en jongeren met een visuele handicap gelijkwaardige toegang krijgen tot onderwijs.

International Disability and Development Consortium (IDDC)

IDDC is een Europees consortium van ontwikkelingsorganisaties die mensen met een handicap ondersteunen in meer dan 100 landen.

Global Campaign for Education (GCE)

GCE is een wereldwijde campagne om bewustwording te stimuleren dat ieder kind recht heeft op onderwijs.

International Council of Ophthalmology (ICO)

ICO is de vereniging van oogartsen met als doel goede oogzorg voor iedereen wereldwijd toegankelijk te maken.

Confederation for Cooperation of Relief and Development NGOs (CONCORD)

CONCORD is de Europese confederatie van ontwikkelingsorganisaties.

Evaluatie

In aansluiting op het bestuursbesluit van 20 juni 2011 heeft het management in 2012 de samenwerkingsverbanden besproken. Daarbij is geconstateerd dat de toegevoegde waarde van strategische partnerschappen niet eenvoudig is uit te drukken in een staat van baten en lasten. Vanwege teruglopende inkomsten is besloten de steun aan ICEH te beperken. Ook is

"Wat zouden wij zijn zonder licht? Je kunt het je bijna niet voorstellen, maar zonder licht is er geen leven. Wat zouden duizenden mensen zijn die leven in ontwikkelingslanden zonder LIGHT FOR THE WORLD? Eigenlijk kan ik daar hetzelfde antwoord op geven: ze hebben geen leven! Zelf heb ik kunnen zien hoe mensen met een handicap in zulke landen achtergesteld en gediscrimineerd worden. Daarom ben ik blij en dankbaar dat er een stichting is die zich inzet voor vermijdbare blindheid, voor preventie, onderwijs en revalidatie. Als het voor ons heel gewoon is om te zien, gunnen wij dat anderen toch ook?"

**Wouter S. Verboon, BOptom., F.A.A.O.
optometrist, donateur**

besloten het lidmaatschap van Micha Nederland te beëindigen vanwege een aanzienlijke verhoging van de contributie. Eveneens is besloten om een rechtstreeks lidmaatschap aan te vragen bij Partos, de branchevereniging voor Internationale Samenwerking.

Wat gaat goed?

Het aantal internationale vertegenwoordigingen is toegenomen dankzij toetreding tot de confederatie.

Wat verdient aandacht?

Eind 2012 is PSO opgeheven. De stichting zal andere bronnen moeten zoeken om capaciteitsopbouw bij de stichting en haar partnerorganisaties gefinancierd te krijgen.

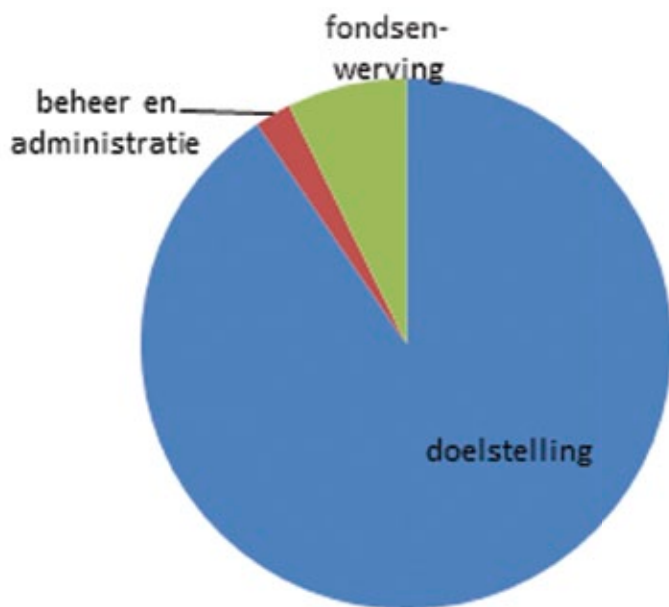
7. FINANCIËN

Het jaar 2012 was het eerste jaar in het bestaan van de stichting dat er krimp was. De totale bestedingen bedroegen bijna € 4,8 miljoen. Dat is € 900.000 minder dan in het jaar 2011. Het exploitatiesaldo laat een overschot zien van € 91.000. Dat is lager dan begroot maar gunstiger dan in het voorgaande jaar toen er een tekort was van ruim € 200.000. Vanuit een bedrijfsmatig oogpunt is de stichting er in geslaagd om een gezond beleid te voeren. De teruglopende inkomsten zijn vertaald in lagere lasten. Vanuit

de doelstelling van de stichting is het teleurstellend dat er voor de activiteiten voor het eerst minder geld beschikbaar was dan in het voorgaande jaar. Door het maken van flexibele budgetafspraken met de partners in Afrika en Azië is het enigszins mogelijk om de lasten onmiddellijk aan te passen aan lagere baten. Dat betekent wel dat de verminderde opbrengsten rechtstreeks afgewenteld worden op onze doelgroep: mensen met een handicap in arme landen.

Het aandeel van de doelstelling

Van de totale lasten ter grootte van € 4,8 miljoen is 90,5% besteed aan de doelstelling. Het percentage van 90,5% is gelijk aan het vorig jaar. De kosten van beheer en administratie zijn 2,2% en de kosten van fondsenwerving zijn 8,9%. De kosten van de fondsenwerving blijven ver onder de CBF-norm van 25%.

Ook dit is minder dan in het jaar 2011 en dit onderstreept het belang van de noodzakelijke versterking van de extra inspanningen in 2013 om donaties en giften te werven.

Resultaat en reserves

De stichting streeft er naar om de inkomsten en de uitgaven met elkaar in balans te brengen. Het huishoudboekje van de stichting beweegt zich dus binnen smalle marges. In het jaar 2012 was er een batig saldo van ruim € 91.000. Dat is minder dan 2 procent van het totale budget. Zonder de ontvangst van een (groot) legaat zou er een tekort zijn geboekt. Het positieve resultaat is gedeeltelijk bestemd voor een bestemmingsfonds en reserve en gedeeltelijk voor de reserve financiering van activa.

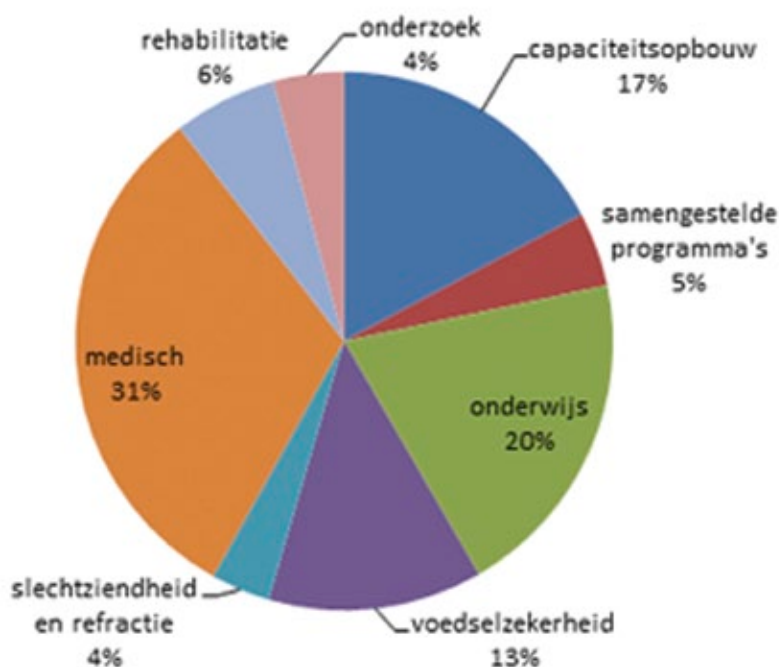
De programmalijnen

De doelstelling van de stichting wordt gerealiseerd in verschillende programmalijnen. De medische projecten zijn het grootst. Vervolgens komen onderwijs en capaciteitsopbouw. In 2012 was het thema voedselzekerheid goed voor 13 procent.

Voor een stabiele uitvoering van de programma's is versterking van de inkomsten uit donaties en giften noodzakelijk. De baten uit acties van derden en subsidies van de Nederlandse overheid en van de Europese Unie leverden samen € 1,6 miljoen op.

Baten

De inkomsten van de stichting kunnen in drie hoofdgroepen worden ingedeeld. De grootste groep is donaties, giften en nalatenschappen. Deze groep kende in 2012 een opbrengst van bijna € 3,2 miljoen. Dat is hoger dan in 2011. Deze hogere opbrengst is geheel te danken aan de ontvangst van een groot legaat waardoor de helaas teruglopende donaties en giften gecompenseerd zijn.

Het bestuur heeft beleid geformuleerd voor de reservevorming. De stichting heeft een continuïteitsreserve van € 1,5 miljoen. Die reserve is gelijk aan de kosten van het werkapparaat van de stichting voor een jaar. De Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen (VFI) adviseert om de continuïteitsreserve te brengen op een niveau van anderhalf maal de apparaatskosten. De continuïteitsreserve van de stichting ligt dus ruim onder het niveau dat door de VFI wordt genoemd.

Treasurybeleid

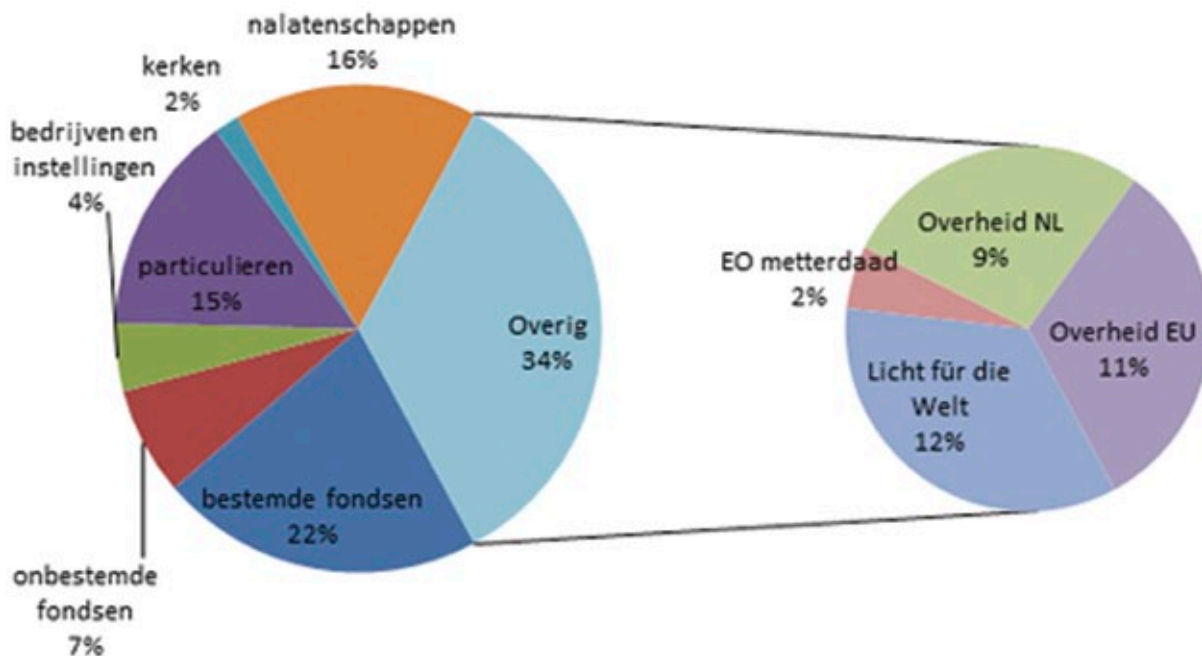
De middelen van de continuïteitsreserve en andere tijdelijk beschikbare middelen worden uitsluitend belegd op een spaarrekening of

depositorekening van banken in Nederland. Met deze middelen worden baten gerealiseerd die ten goede komen aan het werk van de projecten en wordt het risico van verlies op de hoofdsom welhaast uitgesloten. Dankzij belegging in deposito's bij gerenommeerde banken heeft de economische recessie geen effect gehad op de waarde van de beleggingen.

Vooruitblik

De stichting is voor het overgrote deel van de inkomsten afhankelijk van donaties en giften. De overheid vermindert de subsidie voor onze projecten en daarom neemt het belang van de financiële steun van particulieren, bedrijven en kerken toe. Alle medewerkers van de stichting zijn zich hiervan bewust en gerichte aandacht vanuit de

projecten voor het verwerven van financiële steun is een vast programmapunt. De mensen die hulp ontvangen via de projecten zijn het waard om die steun te ontvangen. Door een gezamenlijke inspanning van de gevers en de werkers van de stichting willen we voorkomen dat de projecten verder moeten worden ingekrompen.

7.1 VERKORTE JAARREKENING

Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa		
Gebouwen	105.522	111.150
Inventaris	59.135	29.362
Vervoermiddel	14.949	21.355
	<u>179.606</u>	<u>161.867</u>
	-----	-----
Financiële vaste activa		
Kapitaaldeelname Co-Prisma	81.277	-
	<u>81.277</u>	<u>-</u>
	-----	-----
<u>Viottende activa</u>		
Voorraden		
Voorraad boeken	5.000	-
	<u>5.000</u>	<u>-</u>
	-----	-----
Vorderingen		
Te ontvangen subsidies overheden	233.930	82.868
Te ontvangen projectbijdragen	159.420	224.178
Te vorderen uit nalatenschappen	921.083	68.602
Overige vorderingen en activa	26.794	56.544
	<u>1.341.227</u>	<u>432.192</u>
	-----	-----
Effecten		
Obligaties	301.838	-
	<u>301.838</u>	<u>-</u>
	-----	-----
Liquide middelen	886.481	1.725.199
	<u>886.481</u>	<u>1.725.199</u>
	-----	-----
Totaal activa	<u>2.795.429</u>	<u>2.319.258</u>
	=====	=====

PASSIVA	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Reserves en fondsen		
<i>Reserves</i>		
Continuïteitsreserve	1.500.000	1.500.000
Reserve financiering activa	260.883	161.867
Instandhoudingsreserve	161.921	169.491
	<u>1.922.804</u>	<u>1.831.358</u>
	.....	.....
Voorzieningen		
Uitkeringsverplichting	500.521	-
	<u>500.521</u>	<u>-</u>
	.....	.....
Kortlopende schulden		
Projectverplichtingen	144.032	200.964
Belastingen en sociale lasten	51.423	44.443
Overige kortlopende schulden	176.649	242.493
	<u>372.104</u>	<u>487.900</u>
	.....	.....
Totaal passiva	<u>2.795.429</u>	<u>2.319.258</u>
	.....	.....

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
<u>BATEN</u>			
Eigen fondsenwerving	3.189.844	3.475.000	2.936.812
Acties van derden	667.690	800.000	1.189.470
Subsidies van overheden	990.403	1.200.000	1.295.991
Rentebaten	19.799	35.000	33.473
Totaal baten	4.867.736	5.510.000	5.455.746
<u>LASTEN</u>			
Besteed aan doelstellingen			
Hulp aan blinden en slechtzienden in de derde wereld	4.142.650	4.638.132	4.906.092
Voorlichting	178.542	199.740	221.904
	4.321.192	4.837.872	5.127.996
Kosten werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	285.053	265.979	369.281
Kosten verkrijging subsidies	62.769	56.432	61.475
	347.822	322.411	430.756
Beheer en administratie			
Kosten van beheer en administratie	107.276	96.447	105.066
Totaal lasten	4.776.290	5.256.730	5.663.818
Overschot/tekort	91.446	253.270	-208.072

Overzicht lastenverdeling

Bestemming	Doelstelling	
	hulp aan blinden en slechtzienden in de derde wereld	voortlichting
Lasten	€	€
Subsidies en bijdragen	3.303.834	-
Publiciteit en communicatie	-	140.376
Directe kosten fondsenwerving	-	38.166
Personeelskosten	737.230	-
Huisvestingskosten	16.522	-
Kantoor- en algemene kosten	63.448	-
Afschrijvingen	21.616	-
Totaal lasten	4.142.650	178.542

Resultaatbestemming

	Realisatie 2012	Realisatie 2011
Resultaatbestemming reserves		
Reserve financiering activa	99.016	-27.811
Continuïteitsreserve	-	-
Instandhoudingsreserve	-7.570	-180.261
Totaal	91.446	-208.072

Werving baten

eigen- fondsen werving	kosten werving subsidies	beheer en admini- stratie	Totaal 2012	Begroot 2012	Totaal 2011
€	€	€	€	€	€
-	-	-	3.303.834	3.884.000	4.084.554
-	-	-	140.376	163.000	161.998
152.668	-	-	190.834	183.700	299.529
116.352	55.167	94.285	1.003.034	919.500	972.770
2.608	1.236	2.113	22.479	22.500	25.002
10.014	4.748	8.114	86.324	59.000	89.622
3.411	1.618	2.764	29.409	25.030	30.343
285.053	62.769	107.276	4.776.290	5.256.730	5.663.818

Gemiddeld aantal fte's 13,4 13,3

Doelbestedingspercentage van de baten:

Bestedingen aan doelstellingen/totale baten 88,8% 87,8% 94,0%

Doelbestedingspercentage van de lasten:

Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten 90,5% 92,0% 90,5%

Fondsenwervingspercentage:

Eigen fondsenwerving/baten eigen fondsenwerving 8,9% 7,7% 12,3%

Kosten beheer en administratie

Kosten beheer en administratie/totale lasten 2,2% 1,8% 1,9%

Begroting 2013

	Begroting 2013	Realisatie 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
<u>BATEN</u>			
Eigen fondsenwerving	3.255.000	3.189.844	2.936.812
Acties van derden	640.000	667.690	1.189.470
Subsidies van overheden	1.192.000	990.403	1.295.991
Rentebaten	65.000	19.799	33.473
Totaal baten	5.152.000	4.867.736	5.455.746
<u>LASTEN</u>			
Besteed aan doelstellingen			
Hulp aan blinden en slechtzienenden in de derde wereld	4.548.342	4.142.650	5.127.996
Voorlichting	166.000	178.542	-
	4.714.342	4.321.192	5.127.996
Kosten werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	318.770	285.053	369.281
Kosten verkrijging subsidies	38.357	62.769	61.475
	357.127	347.822	430.756
Beheer en administratie			
Kosten van beheer en administratie	75.871	107.276	105.066
Totaal lasten	5.147.340	4.776.290	5.663.818
Overschot/tekort	4.660	91.446	-208.072

Stichting Light for the World Nederland
Postbus 672
3900 AR VEENENDAAL

Wij hebben gecontroleerd of de in dit jaarverslag opgenomen verkorte jaarrekening over 2012 op de juiste wijze is ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2012 van Stichting Light for the World Nederland te Veenendaal. Bij de jaarrekening hebben wij op 13 juni 2013 een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Het bestuur van de Stichting is verantwoordelijk voor het opstellen van de verkorte jaarrekening 2012 in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2012. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring van de onafhankelijke accountant inzake de verkorte jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig in te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verkorte jaarrekening op de juiste wijze is ontleend aan de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel is de verkorte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten op de juiste wijze ontleend aan de jaarrekening.

Toelichting

Wij vestigen er de aandacht op dat voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van de Stichting en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle de verkorte jaarrekening 2012 dient te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening 2012, waaraan deze is ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 13 juni 2013 verstrekte goedkeurende controleverklaring. Deze toelichting doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Was getekend,
Sliedrecht, 13 juni 2013.
WITH accountants B.V.
P. Alblas RA

WITH

Herenweg 113 • 2402 ND
Postbus 2150 • 2400 CD
Alphen aan den Rijn
T 0172 - 750175

E info@withaccountants.nl
I www.withaccountants.nl
ING 66.78.30.162
KVK 28112484

WITH accountants B.V.
heeft vestigingen in
Alphen aan den Rijn,
Gouda en Sliedrecht

8. VOORUITBLIK

Ieder hoofdstuk van dit jaarverslag bevat een overzicht van bereikte resultaten, geleerde lessen en zaken die extra aandacht behoeven. Hiermee kan, gecombineerd met de strategische doelstellingen, een beeld worden geschetst hoe de organisatie zich in de nabije toekomst wil ontwikkelen.

Doelstelling, beleid en strategie

De rol van de stichting is aan het veranderen van projectfinancier naar facilitator

van maatschappelijke veranderingsprocessen.

Programma's

De komende jaren wil LIGHT FOR THE WORLD het aantal projectlanden terugbrengen tot vier: Afghanistan, Bangladesh, Cambodja en Zuid-Soedan. Door meer te focussen op een beperkt aantal landen kan meer aandacht worden geschonken aan capaciteitsopbouw van lokale partnerorganisaties en het stimuleren en verbeteren van de onderlinge samenwerking.

Het is belangrijk om goed op de hoogte zijn van ontwikkelingen in deze landen en de partnerorganisaties en programma's een of meerdere keren per jaar te bezoeken.

Nu het Thematisch Leerprogramma over inclusieve ontwikkeling is afgelopen, gaat de organisatie zich toeleggen op het trainen en coachen van andere organisaties die inclusie van mensen met een handicap willen opnemen in hun programma's.

Fondsenwerving

Het beleidsplan 2011-2015 zal worden herzien omdat de fondswervende doelstellingen te ambitieus zijn gelet op de huidige economische situatie. Een vergrijzend donateursbestand en een lagere conversie per campagne is een bron van zorg. De kosten per nieuwe donateur nemen toe. In samenspraak met het communicatiebureau wordt de best renderende vorm van werving ontwikkeld, getest en uitgevoerd. Extra aandacht zal worden geschonken aan het werven van schenkingen en nalatenschappen.

Het plan voor fondsenwerving bij bedrijven moet in 2013 operationeel worden.

Om de bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking op te vangen wordt werving bij internationale vermogensfondsen gezien als belangrijke kans.

Communicatie met belanghebbenden

Het beleidsplan 2011-2015 zal worden herzien omdat de doelstelling voor de verhoging van de naamsbekendheid te ambitieus is ingeschat. In samenspraak met het communicatiebureau wordt onderzocht welke middelen kunnen bijdragen aan een hogere naamsbekendheid. Beter gebruik van social media wordt daarin betrokken.

Tijdens de interne audit is gebleken dat voor het proces Voorlichting te weinig meetbare doelstellingen zijn geformuleerd. Dit zal in 2013 worden opgepakt.

Bestuur en organisatie

Deelname aan de confederatie vergt een investering in tijd en geld. Het is van belang om afspraken te maken met de andere leden van de confederatie om daarin de juiste balans te vinden.

Samenwerking

Eind 2012 is PSO opgeheven. De stichting zal andere bronnen moeten zoeken om capaciteitsopbouw bij de stichting en haar partnerorganisaties gefinancierd te krijgen.

LIGHT FOR THE WORLD gaat een leerplatform inclusieve ontwikkeling opzetten voor

Partos. De netwerken van adviesorganisaties op het gebied van inclusie van mensen met een handicap in Azië en Afrika zullen verder worden versterkt en aangesloten op het nieuw op te zetten forum van trainers op gebied van inclusie binnen IDDC.

Financiën

In verband met teruglopende inkomsten kreeg dit jaar een aantal projecten achteraf te maken met een budgetkorting van 10%. Hoewel deze optie contractueel was overeengekomen, blijft het een maatregel die de werkrelatie met de lokale partnerorganisaties negatief beïnvloedt. De komende tijd zal worden onderzocht in hoeverre de financiële planning kan worden aangepast, zodat deze maatregel niet opnieuw hoeft te worden toegepast.

Colofon

Concept en ontwerp

Fotografie: LIGHT FOR THE WORLD

Opmaak: Roeland Hoekstra, LIGHT FOR THE WORLD

Concept en Art Direction: RedMatters

Statutaire naam

Stichting LIGHT FOR THE WORLD

Nederland gevestigd te Zeist d.d.

16 december 1982.

Adresgegevens

Vendelier 13
3905 PB Veenendaal
Postbus 672
3900 AR Veenendaal

T +31 (0) 318 - 58 63 58

F +31 (0) 318 - 58 63 59

E info@lightfortheworld.nl

I www.lightfortheworld.nl

@lftwnl

facebook.com/lightfortheworld

Bankgegevens

Giro: 131

IBAN: NL10INGB0000000131

BIC: INGBNL2A

Stichting LIGHT FOR THE WORLD
Nederland is ingeschreven in het
stichtingenregister van de Kamer van
Koophandel te Utrecht onder nummer
41180500.

